

Subsidieidraad voor het bedrijfsleven **U heeft startersplannen**

Versie september 2009

Agentschap
Ondernemen

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Voorwoord

De overheid heeft tal van subsidiemaatregelen gecreëerd om het bedrijfsleven te ondersteunen. Met de reeks brochures "Subsidieleidraad" biedt het Agentschap Ondernemen u basisinformatie over de belangrijkste maatregelen. Omdat de accountmanagers deze thematiek van zeer nabij volgen worden deze brochures zeer snel geactualiseerd:

- U heeft startersplannen;
- U investeert – kleine en middelgrote ondernemingen;
- U investeert – grote ondernemingen;
- U denkt innovatief;
- U werft aan of zoekt steun voor opleidingen;
- U heeft internationale ambities;
- U werkt energie- en milieubewust.

Deze brochures zijn voorlopig nog terug te vinden op de website www.agentschapondernemen.be. Hier kan u tevens onze brochure "Risicokapitaal: Overzicht van de risicokapitaalverschaffers actief in Vlaanderen" terugvinden. Naast de private spelers op de markt kunt u hier informatie van een aantal overheidsinitiatieven terugvinden (bv. Vinnof, ARKIV's, ...). Voor informatie over de provinciale steunmaatregelen kunt u terecht bij de provinciale diensten.

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kunt u vrijblijvend terecht bij het Agentschap Ondernemen in uw provincie:

AGENTSCHAP ONDERNEMEN ANTWERPEN

Fax 03 260 87 07
Karien Deboosere
Tel. 03 260 87 10
E-mail: karien.deboosere@agentschapondernemen.be

AGENTSCHAP ONDERNEMEN OOST-VLAANDEREN

Fax 09 267 40 60
Bie Boudolf
Tel. 09 267 40 11
E-mail: bie.boudolf@agentschapondernemen.be
Pieter Coppens
Tel. 09 267 40 13
E-mail: pieter.coppens@agentschapondernemen.be
Birgit De Ridder
Tel. 09 267 40 16
E-mail: birgit.deridder@agentschapondernemen.be

AGENTSCHAP ONDERNEMEN LIMBURG

fax 011 29 20 01
Luc Royackers
Tel. 011 29 20 12
E-mail: luc.royackers@agentschapondernemen.be
Alexandra Fidlers
Tel. 011 29 20 11
E-mail: alexandra.fidlers@agentschapondernemen.be

AGENTSCHAP ONDERNEMEN VLAAMS-BRABANT

Fax 016 31 10 51
Reineke Vandevenne
Tel. 016 31 10 79
E-mail: reineke.vandevenne@agentschapondernemen.be
Nele Lintermans
Tel. 016 31 10 78
E-mail: nele.lintermans@agentschapondernemen.be

AGENTSCHAP ONDERNEMEN WEST-VLAANDEREN

Fax 050 32 50 01
Iris Detavernier
Tel. 050 32 50 00
E-mail: iris.detavernier@agentschapondernemen.be

Wenst u gratis geïnformeerd te worden over wijzigingen en nieuwe maatregelen dan biedt "Subsidieleidraad On Line" (registratieformulier: zie laatste pagina van deze brochure) de mogelijkheid om per e-mail verwittigd te worden wanneer één van de brochures op de website wordt geactualiseerd. Deze e-mail zal tevens een korte toelichting bevatten van de gewijzigde of nieuwe steunmaatregel.

Inhoud

Voorwoord	2
Bizidee: Ondernemingsplanwedstrijd	4
Kmo-portefeuille	5
Vernieuwingsfonds: subsidie voor de sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten	10
Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) voor zelfstandigen met een arbeidshandicap	11
Waarborgregeling: Generieke waarborgregeling	12
Winwinlening	15
Behoud van het recht op werkloosheidsuitkering voor de beginnende zelfstandige	17
Belastingkrediet	18
Crisispremie zelfstandigen: tijdelijke uitbreiding van de faillissementsverzekering naar zelfstandigen in moeilijkheden	19
EnterPrize	20
Fiscale aftrek voor kosten van beveiligingsdiensten	21
Investeringsaftrek	22
Notionele interestaftrek	25
Onderbrekingsuitkering bij loopbaanonderbreking	26
Participatiefonds	27
Vermindering sociale bijdragen beginnende zelfstandigen	35
Vrijstelling van belastingverhoging wegens gebrek aan voorafbetalingen voor startende zelfstandigen	36
Vrijstelling van bepaalde werkloosheidsverplichtingen bij het volgen van een opleiding voor zelfstandige	37
Vrijstelling van vennootschapsbijdrage	38
Werkhervattingstoeslag voor oudere werklozen van 50 jaar of meer	39
Registratieformulier voor "Subsidieleidraad On Line"	40

Bizidee: Ondernemingsplanwedstrijd

(laatste aanpassing:01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Bizidee wil, door de organisatie van een ondernemingsplanwedstrijd, verder helpen bij de creatie van een nieuwe ondernemingsdynamiek. Hiertoe richt Bizidee zich tot Vlaamse studenten, vorsers, jonge en ervaren professionals, die zes maanden de tijd krijgen om zich te buigen over de vraag hoe zij een innovatief idee kunnen omzetten naar een sterk uitgewerkt ondernemingsplan.

De wedstrijd, die jaarlijks georganiseerd wordt, bestaat uit drie fases:

- in de eerste fase dienen de deelnemers hun meest innovatieve idee voor een onderneming in;
- tijdens de tweede fase testen ze dat idee op hun haalbaarheid;
- gedurende de laatste fase komen ze tot het uiteindelijke ondernemingsplan.

Deelnemers kunnen zich in iedere fase inschrijven. Wel wordt er per fase een rangschikking opgemaakt met prijzen voor de drie best geklasseerden.

De timing voor de huidige editie ziet er als volgt uit:

- fase 1: start op 10/02/09 met deadline 09/03/09;
- fase 2: start op 10/03/09 met deadline 04/05/09;
- fase 3: start op 05/05/09 met deadline 10/09/09.

De winnaar van de derde fase ontvangt een prijs van € 25.000, de tweede en derde respectievelijk € 10.000 en € 5.000. Studenten worden in een afzonderlijke categorie ingedeeld, waarbij lagere prijzen worden toegekend.

Vanaf de tweede fase kunnen deelnemers tevens gratis begeleiding vragen van experts en peters uit tal van sectoren, die hen zullen begeleiden en als klankbord kunnen fungeren gedurende de rest van de wedstrijd. Voor aspirant-ondernemers die pas in de derde fase inschrijven, is samenwerking met een peter verplicht.

2. Aanvraagprocedure

De gehele ondernemingsplanwedstrijd verloopt via de website www.bizidee.be, waar tevens het stramien van businessplan (speciaal opgesteld voor deze wedstrijd) van het McKinsey & Company Handboek gratis kan gedownload worden.

3. Contact

Verantwoordelijke voor de organisatie van de wedstrijd is:

VZW Ondernemingsplanwedstrijd Vlaanderen
KBC Toren
Schoenmarkt 35
2000 Antwerpen
Tel. 03 203 09 24
Fax 03 203 09 25
E-mail: info@bizidee.be
Website: www.bizidee.be

Deze wedstrijd wordt o.m. ondersteund door de Vlaamse regering.

Kmo-portefeuille

(laatste aanpassing: 09/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

De kmo-portefeuille is een laagdrempelige en interactieve webtoepassing waarlangs ondernemers jaarlijks tot €15.000 subsidies kunnen bekomen voor ondersteuning in hun processen van ondernemen, innoveren en internationaliseren. Dit subsidie-instrument vervangt sinds januari 2009 de subsidie-maatregel BEA (Budget voor Economisch Advies). De steun kan verkregen worden bij de aankoop van ondernemerschapbevooroderende diensten die verleend worden door erkende dienstverleners. De in aanmerking komende diensten werden onderverdeeld in vijf pijlers: opleiding, advies, technologieverkenning, advies voor internationalisering en strategisch advies.

2. Wie komt in aanmerking

De kmo-portefeuille richt zich tot vrije beroepen, kleine en middelgrote ondernemingen met een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest, op voorwaarde dat zij cumulatief aan volgende voorwaarden voldoen:

Criteria	kmo
Tewerkstelling	minder dan 250
ofwel	
• jaaronzet	maximum € 50 miljoen
• balanstotaal	maximum € 43 miljoen

Enkel ondernemingen die een aanvaardbare hoofdactiviteit uitoefenen kunnen steun aanvragen. Een lijst van de Nacecodes van deze sectoren kan u raadplegen op de website www.kmo-portefeuille.be. Bepaalde sectoren zijn uitgesloten van deze steun ingevolge bijzondere EU-reglementeringen. In tegenstelling tot de vorige maatregel (BEA) worden deze keer wel een aantal subsectoren uit de voedingssector aanvaard.

Vzw's zijn geen aanvaardbare juridische vorm.

3. Welke diensten komen in aanmerking

Er kan steun worden bekomen voor de volgende 5 pijlers:

- **Opleiding:**

Het onderricht, gevolgd door de werkenden in de onderneming bij een erkende dienstverlener, dat uitsluitend of hoofdzakelijk gericht is op het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

Wettelijk verplichte opleidingen zijn eveneens toegelaten.

Voorbeelden: informaticacursus, taaltraining, vorming sociale- en communicatievaardigheden,...

- **Advies:**

Schriftelijke, specifieke, waardevolle raadgevingen en aanbevelingen, verleend door een erkende dienstverlener, die bestaan uit het in kaart brengen en onderzoeken van problemen (een analyse van de probleemstelling), een eigenlijk advies (oplossingen en waardevolle raadgevingen), en een implementatieplan, en die uitsluitend of hoofdzakelijk gericht zijn op het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

Het implementatieplan staat voor een soort conceptueel draaiboek voor wanneer het advies zou uitgevoerd worden. Het is niet de werkelijke realisatie of uitvoering van het advies zoals bijvoorbeeld het indienen en opmaken van vergunningen of het opmaken van contracten/overeenkomsten.

Wettelijk verplichte adviezen (alle adviezen geregeld binnen een wettelijk kader bvb inzake milieu, energie, kwaliteit), adviezen van permanente of periodieke aard (diensten zoals routinematig belastingadvies, regelmatige dienstverlening op juridisch gebied, routinematig advies inzake selectie-, aanwervings- of personeelsbeleid of reclame) en adviezen die tot de gewone bedrijfsuitgaven horen (bvb site-onderzoek inzake bodemsanering en bodembescherming) zijn uitgesloten van steun. Ook diensten met betrekking tot subsidies komen niet in aanmerking.

Een advies is dus steeds schriftelijk en op maat van de onderneming.

Voorbeelden: marketingstudie, communicatieplan, investeringsanalyse, marktstudie

- **Technologieverkenning:**

Een studieactiviteit van een erkende dienstverlener die tot doel heeft inzichten aan ondernemingen te geven als antwoord op een specifieke technologische kennisvraag met betrekking tot een product, proces of dienst. Het erkend studiecentrum moet hiervoor studiewerk op maat van de kmo uitvoeren.

Voorbeelden:

- identificeren, analyseren, bestuderen van de mogelijke technische problemen, invloedsparameters of belemmeringen die zich stellen rond de beoogde innovatie;
- uitvoeren van eerste berekeningen, verkennende (laboratorium) proeven en/of simulaties;
- zoeken naar geschikte technologieën.

- **Advies voor internationaal ondernemen:**

Schriftelijke, specifieke, doelmatige raadgevingen, studies, plannen en aanbevelingen, verleend door een erkende dienstverlener, die bestaan uit het identificeren, in kaart brengen en onderzoeken van opportuniteiten en oplossingen met betrekking tot internationaal ondernemen, met uitzondering van de steun die reeds toegekend kan worden door Flanders Investment and Trade.

Voorbeelden: afsluiten van joint-ventures, oprichting buitenlandse vestigingen, dochterondernemingen of filialen, directe buitenlandse investeringen

- **Strategisch advies:**

Een **haalbaarheidsstudie** of een studie die de economische en financiële haalbaarheid van het project bewijst. Dit advies verstrekt door een erkende dienstverlener is gerelateerd aan een kantelmoment binnen een onderneming.

Het strategisch advies moet cumulatief aan volgende aanvullende voorwaarden voldoen:

- 1° de haalbaarheidsstudie omvat een schriftelijk rapport waarbij na een systematisch opgezette en afgeronde analyse, een inschatting van de financiële of economische mogelijkheden van het project wordt onderzocht;
- 2° het advies is op maat van de onderneming, fundamenteel onderbouwd en laat toe om een beslissing te nemen over de haalbaarheid van het project;
- 3° het advies heeft betrekking op een kantelmoment binnen de onderneming; het advies leidt tot beslissingen waarvan de gevolgen moeilijk omkeerbaar zijn wat betekent dat het advies een lange termijn oplossing biedt die invloed heeft of kan hebben op de ganse organisatie.

Binnen de pijler strategisch advies kan een onderneming die in het kader van preventief bedrijfsbeleid¹ een scan heeft ondergaan in aanmerking komen voor subsidiëring van een **doorstartplan (enkel doelgroep 20 tot 100 werknemers)**.

Een doorstartplan omvat adviezen die een onderneming die dreigt in moeilijkheden te komen kan laten opstellen zodat bij opvolging van de adviezen vermeden wordt dat de onderneming in moeilijkheden komt.

Zoals alle adviezen is een doorstartplan een geschreven document dat minstens moet bestaan uit:

1. een analyse van de probleemstelling, o.m. de knelpunten zoals gedetecteerd bij de diagnose (ondernemingscan);
2. het eigenlijke advies;
3. een implementatieplan.

4. Omvang steun

De subsidie wordt berekend als een percentage van de in aanmerking komende kosten van de ondernemerschapsbevorderende diensten. In volgende tabel worden de verschillende steunpercentages en steunplafonds weergegeven:

- Voor **opleiding** kan 50% van de kostprijs betaald worden tot een maximum van € 2500 per kalenderjaar

- Voor **advies** kan 50% van de kostprijs betaald worden tot een maximum van € 5000 per kalenderjaar.
- Voor **technologieverkenning** kan 75% van de kostprijs betaald worden met een maximum van €10 000 per kalenderjaar.
- Voor **advies voor internationaal ondernemen** kan 50% van de kostprijs betaald worden tot een maximum van € 5000 per kalenderjaar.
- Het maximum betaalbare bedrag bedraagt € 15 000 per kalenderjaar voor het geheel van de vier voorgaande pijlers.
- Voor **strategisch advies** kan per kalenderjaar bijkomend 50% van de kostprijs betaald worden tot een maximum van € 25 000.

Het aanvaardbare projectbedrag dient minimum € 100 te bedragen en maximaal het bedrag vermeld in de overeenkomst met de dienstverlener, zonder BTW. Bij een subsidieaanvraag voor strategisch advies bedraagt het minimum projectbedrag € 10 000.

Het betreft een jaarlijkse cyclus met extra betaaljaar om de lopende projecten af te werken.

Bij de berekening worden volgende kosten aanvaard:

- **pijler Opleiding**

De kosten voor de opleiding, exclusief BTW, die gefactureerd worden door een dienstverlener erkend in de pijler opleiding, De kosten behoren tot één van de volgende categorieën:

- personeelskosten van de dienstverlener;
- werkingskosten van de dienstverlener;
- verplaatsingskosten van de docent;
- kosten voor cursusmateriaal en didactische benodigdheden die specifiek voor de gevolgde opleiding worden gebruikt en waarvan het gebruik een functionele relatie heeft met de gevolgde opleiding, voor zover de kosten op één factuur samen met de opleidingskosten worden gefactureerd;
- cateringkosten beperkt tot € 25 per persoon per begonnen opleidingsdag.

	Opleiding	Advies	Technologie verkenning	Advies internationaal ondernemen	Strategisch advies
Steun %	50 %	50 %	75 %	50 %	50 %
Steunplafond per pijler	€ 2500	€ 5000	€10.000	€ 5000	€ 25.000
Max per periode	€ 15.000				€ 25.000
Periode	1 jaar				

¹ PBB is een actieplan dat bestaat uit verschillende maatregelen om te voorkomen dat bedrijven in moeilijkheden komen. Zodoende moet het preventief bedrijfsbeleid helpen voorkomen dat bedrijven in Vlaanderen failliet gaan. Het actieplan omvat vier fasen, met name sensibilisering, diagnose (ondernemingscan) en eerstelijnsadvies, specifiek advies eventueel onder vorm van een doorstartplan en tot slot de implementatie van het doorstartplan.

- **pijler Advies**

De kosten voor het advies, exclusief BTW en de bedragen van de voorschotfacturen, die gefactureerd worden door een dienstverlener erkend in de pijler advies.

- **pijler Technologieverkenning**

De kosten voor de kennis, exclusief BTW en de bedragen van de voorschotfacturen, die gefactureerd worden door een dienstverlener erkend in de pijler technologieverkenning. Kosten met betrekking tot gestandaardiseerde fysische of chemische analyses komen niet in aanmerking.

- **pijler Advies voor internationaal ondernemen**

De kosten voor het advies voor internationaal ondernemen, exclusief BTW en de bedragen van de voorschotfacturen, die gefactureerd worden door een dienstverlener aanvaard in de pijler advies voor internationaal ondernemen.

- **pijler Strategisch advies**

De kosten voor het advies, exclusief BTW en de bedragen van de voorschotfacturen, die gefactureerd worden door een dienstverlener erkend in de pijler advies.

5. Welke dienstverleners komen in aanmerking

Een overzicht van de erkende dienstverleners vindt u op de website www.kmo-portefeuille.be terug. Hier kan u per pijler zoeken welke dienstverleners erkend zijn.

Potentiële dienstverleners vinden diepgaandere informatie omtrent de erkenningsprocedures op de website terug. Men kan erkend worden als dienstverlener op basis van volgende voorwaarden:

- **Pijler Opleiding**

- erkend zijn als publieke dienstverlener of sectorfonds;
- erkend zijn als peterschapsorganisator;
- beschikken over één van volgende certificaten:
  - 1° ISO-certificaat, uitgereikt door een geaccrediteerde certificeringsinstelling;
  - 2° CEDEO-certificaat;
  - 3° Q*FOR-certificaat;
  - 4° Recognised for Excellence;
  - 5° K2b-, of K2a-label voor opleiding;
  - 6° ESF-label voor opleiding.

- **Pijler Advies**

- erkend zijn door een andere Vlaamse overheid (bijvoorbeeld adviesbureaus erkend door Design Vlaanderen, erkende arbeidsbemiddelingsbureaus, ...)
- voldoen aan één van de volgende voorwaarden:
  - 1° de dienstverlener beschikt over één van de volgende kwaliteitscertificaten:
    - a) ISO-certificaat, uitgereikt door een geaccrediteerde certificeringsinstelling;
    - b) CEDEO-certificaat;
    - c) Q*FOR-certificaat;
    - d) Recognised for Excellence;

e) ESF-label voor advies.

2° de dienstverlener is een natuurlijk persoon en verkrijgt een positieve beoordeling na een individuele screening door een privaat arbeidsbemiddelingsbureau.

- **Pijler Technologieverkenning**

- cumulatief voldoen aan volgende voorwaarden:
  - a) de dienstverlener moet een opdracht bezitten van technologiediffusie aan kleine en middelgrote ondernemingen en moet daarvoor financiële overheidsmiddelen ontvangen of op het punt staan die te verwerven;
  - b) de dienstverlener moet een ruim actief klantenbestand in het Vlaams Gewest hebben;
  - c) de dienstverlener moet beschikken over eigen onderzoeksinfrastructuur, moet toegang hebben tot onderzoeksinfrastructuur en -apparatuur, of moet ingebed zijn in een technologisch-wetenschappelijk onderzoekscentrum;
  - d) de dienstverlener moet beschikken over de nodige competentie om kleine en middelgrote ondernemingen te begeleiden in hun innovatietraject;
  - e) de dienstverlener moet werken zonder winstoogmerk;

- **Pijler Advies voor internationaal ondernemen**

- een gemengde kamer of een bedrijfsgroepering vormen met een representatief karakter;
- voldoen aan één van de volgende voorwaarden:
  - 1° de dienstverlener beschikt over één van de volgende kwaliteitscertificaten:
    - a) ISO-certificaat, uitgereikt door een geaccrediteerde certificeringsinstelling;
    - b) CEDEO-certificaat;
    - c) Q*FOR-certificaat;
    - d) Recognised for Excellence;
    - e) ESF-label voor advies.

Het Vlaams Agentschap Internationaal Ondernemen kan deze lijst aanvullen met certificaten die de kwaliteit van de dienstverlening garanderen.

2° de dienstverlener is een natuurlijk persoon en verkrijgt een positieve beoordeling na een individuele screening door een privaat arbeidsbemiddelingsbureau.

- **Pijler Strategisch advies**

zie pijler advies

Om doorstartplannen in het kader van preventief bedrijfsbeleid te mogen opmaken moet aan volgende voorwaarden voldaan worden:

- de dienstverlener is een natuurlijk persoon en verkrijgt een positieve beoordeling na een individuele screening door een privaat arbeidsbemiddelingsbureau en voldoet aan één van volgende voorwaarden:
  - a) hij is lid van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en

Fiscalisten of het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten;

b) toont aan dat hij beschikt over de nodige competenties en ervaring op het vlak van preventief bedrijfsbeleid.

Deze erkenning geldt twee jaar.

- de dienstverlener beschikt over één van de kwaliteitscertificaten vermeld bij de pijler 'advies' en toont aan dat hij beschikt over de nodige competenties en ervaring op het vlak van preventief bedrijfsbeleid.

Deze erkenning geldt zolang als de resterende geldigheidsduur van het certificaat.

6. Aanvraagprocedure

Vooraleer u een subsidie kunt aanvragen moet u zich registreren op de website aan de hand van uw federaal token of uw e-id (elektronische identiteitskaart). Een federaal token is een kaartje (met de afmetingen van een bankkaart) met codes die het mogelijk maakt u te identificeren en kan u aanvragen via de federale overheid. Voor het gebruik van de elektronische identiteitskaart heeft u een kaartlezer nodig.

Vooraleer u uw aanvraag indient moet u al een overeenkomst afgesloten hebben met een erkende dienstverlener. Best vraagt

prestaties. De eigenlijke aanvraagprocedure verloopt via de instructies vermeld op de website. In het schema onderaan deze pagina staat vermeld welke stappen doorlopen moeten worden.

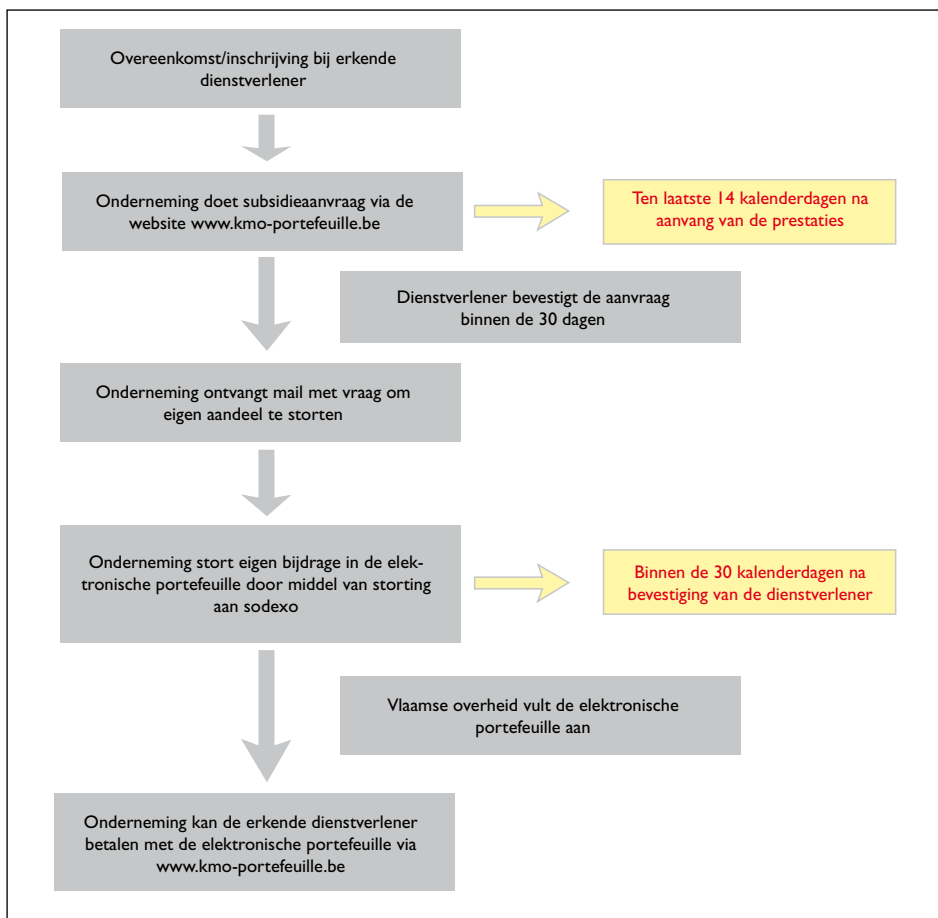
Bij een subsidieaanvraag voor strategisch advies moet naast het indienen van de subsidieaanvraag ook de overeenkomst aan het Agentschap Ondernemen (Vlaamse overheid) bezorgd worden. Het agentschap moet zich hiermee immers akkoord verklaren. Een uitspraak over het al dan niet in aanmerking komen voor de pijler strategisch advies gebeurt binnen de 30 kalenderdagen. Het bedrijf wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht. Op het einde van het adviestraject (wanneer de klant al meer dan 80% van het globale factuurbedrag uit zijn kmo-portefeuille wil betalen) moet een kopie van het advies en een verslag van de dienstverlener aan het Agentschap Ondernemen bezorgd worden en moet het Agentschap Ondernemen zich hiermee opnieuw akkoord verklaren binnen de 30 kalenderdagen. Pas nadien kan het saldo met de elektronische portefeuille betaald worden.

De aanvraag voor steun voor een doorstartplan in het kader van preventief bedrijfsbeleid moet worden ingediend volgens de procedure voor strategisch advies.

Bij de storting in uw kmo-portefeuille wordt er geen onderscheid meer gemaakt tussen kleine en grote projecten zoals voorheen bij BEA het geval was. De onderneming dient dus de eigen bijdrage in de elektronische portefeuille volledig te volstorten.

Voorbeeld : De aanvaarde opleidingskosten bedragen € 10 000 , exclusief btw: dan dient u € 2500 in de portefeuille te storten, de overheid stort € 2500 bij en het overige bedrag van € 5000 (+btw) betaalt u rechtstreeks aan de dienstverlener.

Voor gebruikers van BEA wordt een overgangsmaatregel voorzien: de reeds aangevraagde projecten kunnen verder uitgevoerd worden tot 31/12/2009. Voor nieuwe projectaanvragen beschikt u zoals iedere andere kmo sinds januari over een nieuwe kmo-portefeuille waarin nieuwe aanvragen kunnen gebeuren.

u dan zo snel mogelijk de subsidie aan. In principe moet dit gebeuren voor de aanvang van de prestaties. Hiervan kan worden afgeweken tot ten laatste 14 kalenderdagen na aanvang van de

7. Contact

Voor informatie kunt u terecht bij :

Vlaamse overheid

Agentschap Ondernemen

Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid - cel

kmo-portefeuille

Ellipsgebouw - 14e verdieping

Koning Albert II-laan 35 bus 12

1030 BRUSSEL

Bel gratis 1700

Fax 02 553 37 88

website www.kmo-portefeuille.be

Vernieuwingsfonds: subsidie voor de sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten

(laatste aanpassing :07/2008)

1. Wat houdt deze maatregel in

Om de leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten- en gebouwen te bestrijden worden eigenaars van dergelijke gebouwen door de Vlaamse overheid verplicht tot betaling van een heffing onder bepaalde voorwaarden. De opbrengst van deze heffingen wordt o.m. aangewend om saneringswerkzaamheden te subsidiëren die worden uitgevoerd door natuurlijke- en rechtspersonen.

2. Wie komt in aanmerking

Deze subsidie kan worden bekomen door alle natuurlijke personen en rechtspersonen met uitzondering van¹:

- O.C.M.W;
- gemeente;
- intercommunale;
- een erkende sociale huisvestingsmaatschappij
- een erkende Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM);
- het Vlaams Woningfonds voor grote gezinnen.

3. Welke onroerende goederen komen voor steun in aanmerking

Er moet voldaan zijn aan de volgende vier voorwaarden :

- het onroerend goed moet in de Inventaris zijn opgenomen.
Als bewijs zal het registratieattest steeds worden bijgevoegd;
- men mag ten hoogste 2 jaar nieuwe eigenaar zijn van het onroerend goed;
- het bedrag van de werkelijk gedragen saneringskosten moet minimum € 24.750 bedragen, exclusief BTW;
- de oppervlakte moet ten minste 5 are bedragen.

4. Omvang van de steun

Voor de sanering van leegstaande gebouwen opgenomen in de Inventaris kan een subsidie worden verleend van maximum 90 % van de totale kostprijs inclusief BTW, zoals berekend in de eindafrekening.

Voor de berekening van de totale kostprijs komen in aanmerking :

- de kosten voor de uitvoering van de saneringswerkzaamheden, bepaald op basis van aanbestedingen, offertes en facturen, na aftrek van de eventuele opbrengsten van de saneringswerkzaamheden;

- de kosten van de onvoorziene en noodzakelijke wijzigingen en de bijkomende werkzaamheden waarmee de minister of zijn afgevaardigde vooraf zijn instemming heeft betuigd, uiterlijk voor de goedkeuring van de eindafrekening;
- de verrekeningen, voortvloeiend uit de toepassing van de contractuele bepalingen.

Saneringswerkzaamheden, om het gebouw in zodanige staat te brengen om de eigenlijke herbestemmingsbouwwerkzaamheden te kunnen beginnen, omvatten:

- de volledige afbraak van alle constructies tot aan het maaiveld of, indien nodig, tot onder de grond;
- de gedeeltelijke sloping van interne en externe constructies en het verwijderen van uitrustingen, elementen, materialen en puin die niet bruikbaar zijn voor de herbestemmingsbouwwerkzaamheden;
- stuttings- en schoringswerken, nieuwbouwconstructies voor zover deze laatste noodzakelijk zijn om de stabiliteit van de te behouden constructies en, in voorkomend geval, ook van aanpalende constructies, te verzekeren of om de verdere aftakeling van te behouden constructies te voorkomen;
- grondwerken die nodig zijn om het terrein op het gepaste niveau te brengen om de eigenlijke herbestemmingsbouwwerkzaamheden te kunnen beginnen, met uitsluiting van saneringswerken voorzien in het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering;
- de verwijdering in de gebouwen van elementen die een gevaar inhouden of die de gezondheid kunnen schaden.

Saneringen in de milieutechnische zin kunnen hierin evenwel nooit zijn inbegrepen.

5. Procedure

Om een subsidie aan te vragen dient men een uitgebreid dossier in te dienen bij het Vernieuwingsfonds. Een gedetailleerd overzicht kan u terugvinden in de beschikbare brochure. Voor de uitbetaling van de subsidie kan de initiatiefnemer drie voorschotten aanvragen van 30 % afhankelijk van de uitvoering van de werken, terwijl het saldo van 10 % zal worden verrekend op basis van het afrekeningsdossier.

6. Contact

Voor meer informatie kunt u terecht bij:
 Vlaams Ministerie van Ruimtelijke Ordening,
 Woonbeleid en Onroerend Erfgoed
 Agentschap RO - Vlaanderen - Vernieuwingsfonds
 Koning Albert II-laan 19 bus 3 - 1210 Brussel
 tel. 02 553 83 47 - fax 02 553 83 35
 e-mail : serge.adriaenssens@rwo.vlaanderen.be
 website : www.ruimtelijkeordering.be (klik vervolgens rechts op het logo "Bestrijding van leegstaande&verwaarloosde bedrijfsruimten")

¹ Deze instanties kunnen eveneens van een subsidie genieten voor de uitvoering van saneringswerkzaamheden alsook de verwerving van de onroerende goederen. Meer informatie over de voorwaarden kunt u terugvinden in de brochure op de website <http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/ruimtelijk/bedrijfsruimten/startpagina.html>

Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) voor zelfstandigen met een arbeidshandicap

(laatste aanpassing: 03/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Personen met een arbeidshandicap die een zelfstandige activiteit uitoefenen in hoofdberoep, kunnen een premie krijgen van de VDAB.

2. Wie komt in aanmerking

- Personen met een erkenning als persoon met arbeidshandicap, en die een zelfstandige activiteit starten in hoofdberoep na 30/9/2008
- Zelfstandigen in hoofdberoep die tijdens hun zelfstandige activiteit een erkenning krijgen als persoon met arbeidshandicap na 30/9/2008.

Wanneer men 'start' met een zelfstandige activiteit, is er een gunstig advies nodig over de leefbaarheid van de zaak. Hiervoor kan men terecht bij bepaalde erkende steunpunten van het Participatiefonds.

3. Omvang steun

De ondersteuningspremie bedraagt een bepaald percentage van het referteloan.

Referteloan = gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen (GGMM) voor een werknemer vanaf 21 jaar.

Periode vanaf kwartaal aanvraag	% referteloan
1ste tot en met 5de kwartaal	40%
6de kwartaal tot einde activiteit	20%

De VDAB betaalt deze premie ieder kwartaal op voorwaarde dat er voldoende bedrijfsactiviteit kan worden aangetoond. Anders gezegd, het netto belastbaar bedrijfsinkomen moet hoger zijn dan het GGMM (te bewijzen aan de hand van een fiscaal aanslagbiljet).

4. Aanvraagprocedure

Wegens het dubbel statuut moeten er twee aanvragen gebeuren:

- Als persoon met een arbeidshandicap
- Als werkgever.

5. Contact

Voor verdere informatie kunt u terecht bij de provinciale Diensten Arbeidshandicapspecialisatie van de VDAB. De adressen zijn te vinden op de website www.vdab.be/arbeidshandicap/zelfstandigvop.shtml of u kunt hiervoor bellen naar de servicelijn op het nummer 0800 30 700.

De gegevens van de organisaties die advies verlenen omtrent de leefbaarheid van het op te starten bedrijfsproject (in het kader van de ondersteuningspremie) kunt u verkrijgen bij het:

Participatiefonds
De Lignestraat 1
1000 Brussel
Tel: 02 210 87 87
Fax: 02 210 87 79
E-mail: info@fonds.org
www.fonds.org

Waarborgregeling: Generieke waarborgregeling

(laatste aanpassing :09/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Kmo's en grote ondernemingen die geen financieringsovereenkomst kunnen afsluiten ingevolge een gebrek aan voldoende waarborgen, kunnen bij de financiële instellingen die werden erkend als waarborghouders, tot 75 % van de verbintenissen van de onderneming laten waarborgen door de Vlaamse overheid.

Ook grote ondernemingen kunnen ingevolge de crisis tot 31 december 2010 een beroep doen op deze maatregel.

Voor kmo's is het ook mogelijk om voor bepaalde leasingcontracten een beroep te doen op deze regeling.

2. Wie komt in aanmerking

De financiële instelling kan een beroep doen op deze maatregel voor zelfstandigen, vrije beroepen en kmo's die voldoen aan volgende definitie:

- minder dan 250 werknemers tewerkstellen;
- de jaaromzet mag maximum € 50 miljoen bedragen ofwel het jaarlijks balanstotaal € 43 miljoen niet overschrijden;
- voldoen aan een vastgelegd zelfstandigheids criterium (niet meer dan 25 % van uw onderneming mag in handen zijn van een onderneming die niet aan de kmo-definitie voldoet).

Ook grote ondernemingen kunnen ingevolge de crisis tot 31 december 2010 een beroep doen op deze maatregel. Deze uitbreiding geldt niet voor de leasingcontracten.

Bepaalde sectoren zijn uitgesloten van steun. Een gedetailleerde lijst kan u raadplegen op de website www.waarborgregeling.be.

Vzw's kunnen onder bepaalde voorwaarden ook genieten van deze maatregel.

3. Waar dient de investering te gebeuren

Om in aanmerking te komen voor de Waarborgregeling moet aan één van de volgende voorwaarden worden voldaan:

- ofwel moet de domicilie of de maatschappelijke zetel gelegen zijn op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. In dit geval mag de financiering gaan over een investering zowel in Vlaanderen als daarbuiten, bijvoorbeeld in Wallonië of in het buitenland;
- ofwel moet de investering, waarvoor de financiering dient, gebeuren op het grondgebied van het Vlaamse Gewest. Zo kan een entiteit met een maatschappelijke zetel buiten Vlaanderen, gebruik maken van de Waarborgregeling indien de financiering dient voor een investering op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

4. Omvang en voorwaarden van de waarborg

- De waarborg mag niet worden gebruikt om achterstallige of reeds bestaande schulden te betalen of om het bedrijfskapitaal weder samen te stellen;
- In totaal kunnen tot € 750.000¹ aan verbintenissen van de onderneming voortvloeiend uit één of meer financieringsovereenkomsten, onder toepassing van deze waarborg worden gebracht;
- Voor leasingcontracten heeft de leasingmaatschappij de autonomie om binnen vooraf bepaalde parameters zelf te beslissen over een waarborgbedrag tot en met € 500.000², ongeacht het kredietbedrag;
- De waarborg kan ten hoogste 75 % van het bedrag van de kredieten dekken;
- Voor het bekomen van de waarborg dient de onderneming een éénmalige premie te betalen. De premie wordt berekend in functie van de omvang en de looptijd van de waarborg (zie punt 5);
- De waarborg heeft een aanvullend karakter en komt bovenop de andere zekerheden die de bank vraagt.

5. Berekening premie

In ruil voor deze borg betaalt de onderneming een premie die wordt berekend in functie van het bedrag en de duurtijd van de waarborg: (0,5 % van de te waarborgen verbintenissen in hoofdsom) × (de te waarborgen periode in jaren).

Als het krediet voor langer dan 10 jaar onder de waarborg wordt gebracht, wordt bij de premieberekening toch maar een duurtijd van 10 jaar in rekening gebracht.

Blijft de onderneming in gebreke en zegt de financiële instelling de financieringsovereenkomst op, dan betaalt de Vlaamse overheid aan de waarborghouder haar deel (max. 75 %) van het openstaande saldo. De tussenkomst van de Vlaamse overheid heeft betrekking op het uitstaande bedrag in hoofdsom, vermeerderd met één jaar achterstallige intresten.

De waarborghouder blijft echter verantwoordelijk voor het uitwinnen van de andere waarborgen die er voor de financiering werden verstrekt en zal de daaruit ontvangen bedragen doorstorten aan de Vlaamse overheid. Dergelijke doorstorting gebeurt ten belope van het percentage dat gewaarborgd werd.

Leasingmaatschappijen dienen voor het doorrekenen van de premie aan de kredietnemer steeds btw aan te rekenen op hun factuur (dit in tegenstelling tot de banken die mogen factureren zonder btw). Btw-plichtigen kunnen die btw geheel of gedeeltelijk (volgens verhoudingsgetal) terugvorderen van de staat via hun btw-aangifte.

¹ Dat bedrag kan worden overschreden tot maximum €1 500 000 na grondig onderzoek door Waarborgbeheer nv en mits goedkeuring door de Vlaamse minister van Economie.

² Voor bedragen boven € 500.000 waarborg moet de leasingmaatschappij een ministeriële machtiging ter goedkeuring bekomen. Het maximum waarborgbedrag is hierbij vastgelegd op €1.500.000

Vrije beroepen zijn niet btw-plichtig en kunnen de betaalde btw (net zoals particulieren) niet terugvorderen. Zij zullen dus bovenop hun premie 21 % btw betalen die zij niet kunnen terugvorderen.

6. Leasingcontracten

Enkel de volgende leasingcontracten komen in aanmerking voor de waarborgregeling:

- **onroerende leasing on-balance:** de gebruiksrechten op lange termijn op bebouwde onroerende goederen, waarover de onderneming beschikt wanneer de contractueel te storten termijnen, naast de rente en de kosten van de verrichting, ook de integrale wedersamenstelling dekken van het kapitaal dat in het goed werd geïnvesteerd. De leasingnemers dienen die onroerende goederen op te nemen op de actiefzijde van de balans onder de post "leasing en soortgelijke rechten" van de materiële vaste activa;
- **onroerende leasing off-balance:** leasingovereenkomsten betreffende bebouwde onroerende goederen, die niet onder onroerende leasing on-balance vallen;
- **roerende leasing on-balance:** de gebruiksrechten op roerende goederen waarover de onderneming beschikt wanneer de contractueel te storten termijnen – verhoogd met het bedrag, naast de rente en de kosten, dat moet worden betaald bij de optielichting (indien die er is) – ook de integrale wedersamenstelling dekken van het kapitaal dat in het goed werd geïnvesteerd. Het bedrag dat moet worden betaald om de koopoptie te lichten, komt in aanmerking voor een waarborg als het ten hoogste 15 % vertegenwoordigt van het kapitaal dat in het goed werd geïnvesteerd. De leasingnemers dienen deze roerende goederen op te nemen op de actiefzijde van de balans onder de post "leasing en soortgelijke rechten" van de materiële vaste activa;
- **roerende leasing off-balance:** leasingovereenkomsten betreffende roerende goederen die niet onder financiële roerende leasing vallen.

Voor de volgende constructies/activa kan geen waarborgregeling worden bekomen :

- **sale and lease back-constructie:** omdat die constructie er immers op neer komt dat een klant goederen verkoopt aan een leasingmaatschappij en ze onmiddellijk terugneemt in leasing/renting mits het betalen van periodieke vergoedingen;
- **vendor lease:** omdat deze constructie inhoudt dat een leverancier een leasingcontract afsluit met een klant in eigen naam. Vervolgens neemt de leasingmaatschappij dat contract integraal over, zodat de leasingmaatschappij de afbetalingen rechtstreeks bij de klant zal innen;
- **personenwagens:** gedefinieerd als elke auto waarvan de binnenruimte uitsluitend is ontworpen en gebouwd voor het vervoer van personen en die, bij gebruik voor het bezoldigde vervoer van personen, ten hoogste acht plaatsen mag bevatten zonder die van de bestuurder.

7. Waarborgregeling voor kmo's die hinder ondervinden van openbare werken

Kmo's die door hinderlijke openbare werken een inkomensverlies lijden, kunnen een beroep doen op een soepelere waarborgregeling:

- er moet geen premie betaald worden;
- de overheidswaarborg kan gebruikt worden voor de financiering van bedrijfskapitaal of de herfinanciering van bankschulden op korte termijn;
- er moeten geen zekerheden worden geboden;
- de kmo is minstens 1 maand zonder onderbreking moeilijk bereikbaar voor de klanten en de leveranciers als gevolg van werkzaamheden uitgevoerd op het openbaar domein of werkzaamheden van openbaar nut.;
- de bewijslevering van de hinder van de openbare werken gebeurt aan de hand van een attest dat wordt bekomen bij het Agentschap Ondernemen.

De waarborgen die aan een krediet worden gekoppeld, hebben een looptijd van maximaal vijf jaar.

De aanvragen tot het bekomen van een overheidswaarborg moeten gebeuren binnen de 6 maanden na beëindiging van de wegenwerken.

8. Aanvraagprocedure

Om een beroep te doen op deze maatregel moet de onderneming een financieringsovereenkomst afsluiten bij een financiële instelling die waarborghouder is. Het zijn de waarborghouders¹ zelf die beslissen om het verzoek van de onderneming al dan niet in te willigen.

Ook voor de leasingcontracten kunnen alleen officieel erkende leasingmaatschappijen, die als waarborghouder zijn erkend verbintenissen onder de waarborg brengen.

¹ Antwerps Beroepskrediet-ABK(www.abk.be); Bank J. Van Breda & Co(www.bankvanbreda.be); BKCP (www.bkcp.be/bkcp/nl); Delta Lloyd (www.deltalloyd-bank.be); Dexia Bank(www.dexia.be); Ethias Bank(www.ethias.be); BNP Paribas Fortis(www.fortis.be); Hefboom(www.hefboom.be); ING Belgium (www.ing.be); KBC Bank (www.kbc.be); Landbouwkrediet (www.landbouwkrediet.be); Maatschappij voor Onderlinge Borgstelling voor Kredieten aan de Middenstand te Zele -MOB Zele(www.bkcp.be/bkcp/nl); Netwerk Rentevrij(www.netwerkvlaanderen.be); Onderling Beroepskrediet-OBK(www.obk.be); Onderlinge Borgstelling voor Zelfstandigen-OBZ(www.obk.be); Rabobank Terneuzen (www.rabobank.nl/kanaalzone); Société de Caution Mutuelle des Entreprises-SOCAME(www.socame.be); Triodos Bank(www.triodos.be).

8. Contact

Voor meer informatie kan men terecht bij:

Waarborgbeheer
Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
Tel. 02 229 52 77 (helpdesk waarborgregeling)
Fax 02 229 52 61
E-mail: helpdesk.waarborregeling@pmv.eu
Website: www.waarborgregeling.be

Voor de Waarborgregeling voor kmo's die hinder ondervinden van openbare werken moet het attest worden aangevraagd bij :

Agentschap Ondernemen
Afdeling Economisch Ondersteuningsbeleid
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
Tel: 02 553 38 38 (contactpersoon Herman Verbruggen)
Fax: 02 553 37 88
E-mail : hinderopenbarewerken@vlaanderen.be
Website: www.vlaanderen.be/hinderopenbarewerken

Winwinlening

(laatste aanpassing:01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Met de Winwinlening wil de Vlaamse overheid particulieren fiscaal aanmoedigen om geldmiddelen ter beschikking te stellen aan startende ondernemingen.

Wie als vriend, familielid of kennis gedurende een vaste looptijd van 8 jaar tot € 50.000 leent aan een startend Vlaams bedrijf, krijgt hierop jaarlijks een belastingvermindering, gekoppeld aan een eventuele fiscale recuperatie indien de kredietnemer het bedrag niet kan terugbetalen.

2. Wie komt in aanmerking

Deze maatregel richt zich enkel tot kmo's die voldoen aan volgende definitie:

- minder dan 250 werknemers tewerkstellen;
- waarvan ofwel de jaaromzet niet hoger is dan € 50 miljoen, ofwel het jaarlijks balanstotaal niet hoger is dan € 43 miljoen;
- die voldoet aan een vastgelegd zelfstandigheids criterium (niet meer dan 25 % van het kapitaal of de stemrechten mogen in het bezit zijn van één of meerdere grote ondernemingen).

Bij de toepassing van deze criteria wordt rekening gehouden met eventuele partner- en verbonden ondernemingen van het betrokken bedrijf. Hierdoor zullen gegevens van gelieerde bedrijven opgeteld moeten worden.

Een onderneming die één van deze criteria overschrijdt, wordt beschouwd als grote onderneming.

De kredietnemer wordt als 'starter' beschouwd zolang hij voor nog niet langer dan 3 jaar is ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO). De voornaamste exploitatiezetel dient in Vlaanderen gelegen te zijn.

3. Wie komt in aanmerking als kredietgever

Op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt, moet de kredietgever voldoen aan de volgende voorwaarden:

- moet een natuurlijk persoon zijn die deze lening afsluit buiten het kader van zijn handels- of beroepsactiviteiten;
- deze natuurlijke persoon moet in het Vlaamse Gewest zijn gevestigd;
- mag geen werknemer zijn van de kredietnemer;
- als de kredietnemer een zelfstandige is, dan mag de kredietgever niet de echtgenoot of de wettelijk samenwonende partner van de kredietnemer zijn;

- als de kredietnemer de rechtsvorm van een vennootschap heeft, dan mag de kredietgever noch een zaakvoerder, bestuurder of aandeelhouder van de vennootschap zijn, noch de echtgenoot of de wettelijk samenwonende partner van één van de zaakvoerders, bestuurders of aandeelhouders van de vennootschap zijn.

Gedurende de hele looptijd van de Winwinlening mag de kredietgever geen kredietnemer zijn bij een andere Winwinlening.

4. Bedrag van het fiscaal voordeel voor de kredietgever

Het fiscale voordeel voor de kredietgever bestaat uit :

- enerzijds een jaarlijkse belastingvermindering voor de hele looptijd van de lening:
  - Als berekeningsbasis wordt genomen het rekenkundig gemiddelde van alle uitgeleende bedragen op 1 januari en op 31 december van het belastbare tijdperk, met een maximum van € 50.000 per belastingplichtige;
  - De belastingvermindering bedraagt 2,5 % van de berekeningsbasis (wat neerkomt op een maximum van € 1.250 per jaar).
- en anderzijds de mogelijkheid tot een eenmalige belastingvermindering ingeval een gedeelte van de Winwinlening niet wordt terugbetaald. Deze belastingvermindering bedraagt 30 % van de hoofdsom van de lening die definitief is verloren gegaan (bijvoorbeeld bij faillissement, vereffening, ...).

5. Eigenschappen van de Winwinlening

- het is een achtergestelde lening, zowel ten aanzien van bestaande als van toekomstige schulden;
- met een vaste looptijd van 8 jaar, waarna de hoofdsom in één keer moet worden terugbetaald;
- het totale bedrag dat in hoofde van de kredietgever in het kader van één of meer Winwinleningen aan één of meer kredietnemers uitgeleend wordt, kan ten hoogste € 50.000 bedragen;
- het totale bedrag, in hoofdsom, dat één kredietnemer in het kader van één of meer Winwinleningen kan ontfangen van één of meer kredietgevers, kan ten hoogste € 50.000 bedragen;
- de interesten moeten jaarlijks betaald worden en worden berekend door het bedrag van de lening te vermenigvuldigen met de rentevoet die is vastgelegd in de akte. Deze rentevoet mag niet hoger zijn dan de wettelijke rentevoet die van kracht is op de datum waarop de Winwinlening gesloten wordt, en mag niet lager zijn dan de helft van dezelfde wettelijke rentevoet. In 2009 bedraagt deze rentevoet 5,5%.

6. Aanvraagprocedure

De Winwinlening moet worden vastgesteld in een (onderhandse of notariële) akte, opgesteld aan de hand van een modelformulier dat beschikbaar is op de website www.winwinlening.be.

De akte moet in 3 exemplaren worden opgesteld, waarvan één bestemd is voor elke partij, en één moet worden bezorgd aan Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV).

Binnen een maand nadat de Winwinlening gesloten is, bezorgt de kredietgever één van de originele exemplaren van de akte aan PMV, die op zijn beurt binnen de maand na ontvangst van deze akte nagaat of aan alle voorwaarden is voldaan.

Indien dit zo is gaat PMV over tot registratie van de akte. De registratie bestaat uit het toekennen van een nummer aan de Winwinlening en het opnemen van de lening in een register.

Binnen een week na registratie van de akte zal PMV de kredietgever schriftelijk op de hoogte brengen van de registratie.

7. Contact

Voor meer informatie kan men terecht bij:

Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV)
Oude Graanmarkt 63
1000 Brussel
Tel. 02 229 52 60
Fax 02 229 52 61
Website: www.winwinlening.be

Behoud van het recht op werkloosheidsuitkering voor de beginnende zelfstandige

---

(laatste aanpassing:09/2007)

1. Wat houdt deze maatregel in

Een werknemer die een zelfstandig beroep begint of helper-zelfstandige wordt, kan onder bepaalde voorwaarden zijn rechten in de werkloosheidsuitkering behouden.

2. Contact

Voor meer informatie kunt u terecht bij het gewestelijk werkloosheidsbureau van de RVA van uw woonplaats.

De coördinaten van deze bureaus kan u bekomen bij het Hoofdbestuur, gevestigd te:

RVA
Keizerslaan 7
1000 Brussel
Tel. 02 515 41 11
Fax 02 514 11 06
Website: www.rva.be.

Belastingkrediet

(laatste aanpassing:01/2007)

1. Wat houdt deze maatregel in

Voor natuurlijke personen (zowel ondernemers als beoefenaars van een vrij beroep) bedraagt het tarief van het belastingkrediet 10 %, met een maximum van € 3.750.

2. Aanvraagprocedure

Om van dit voordeel te genieten moet de belastingplichtige bij de belastingaangifte voor het aanslagjaar waarvoor de verrekening wordt gevraagd, een formulier 276J ingevuld, gedagtekend en ondertekend bijvoegen. Dit formulier dient zelf aangevraagd te worden bij het bevoegde controlekantoor.

Aanvullend moet de belastingplichtige tevens een attest bijvoegen waarin het sociaal verzekeringsfonds bevestigt dat hij in orde is met de betaling van de sociale zekerheidsbijdragen.

3. Contact

Voor bijkomende informatie kan u terecht bij:

FOD Financiën
Administratie van de ondernemings- en inkomstenfiscaliteit
North Galaxy-bus 25
Koning Albert II-laan 33
1030 Brussel
Tel.02 57 257 57
E-mail: info.tax@minfin.fed.be
Website: fiscus.fgov.be

Crisispremie zelfstandigen: tijdelijke uitbreiding van de faillissementsverzekering naar zelfstandigen in moeilijkheden

(laatste aanpassing: 07/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Ingevolge de crisis kunnen zelfstandigen die in economische moeilijkheden verkeren gedurende een periode van maximaal zes maanden een uitkering krijgen. Het bedrag van die uitkering komt overeen met dat van de sociale verzekering in geval van faillissement.

2. Wie komt in aanmerking

Volgende zelfstandigen kunnen deze tijdelijke uitkering aanvragen :

- Zelfstandigen die onder een collectieve schuldenregeling vallen, zonder stopzetting van hun activiteit;
- Zelfstandigen die onder een gerechtelijke reorganisatie vallen (vroeger gerechtelijk akkoord);
- Zelfstandigen die in economische moeilijkheden verkeren met een reëel risico op een faillissement en die aan ten minste twee van de zes volgende criteria voldoen :
  - uit de BTW-aangiftes met betrekking tot het derde of het vierde kwartaal 2008 of het eerste kwartaal 2009 blijkt dat de omzet van zijn onderneming of, wanneer de zelfstandige meerdere ondernemingen heeft, de totale omzet van die ondernemingen samen, gedaald is met minstens 50 % ten opzichte van respectievelijk het derde of vierde kwartaal 2007, of het eerste kwartaal 2008;
  - de zelfstandige verkreeg ten vroegste op 1 juli 2008 en ten laatste op 30 juni 2009 een afbetalingsplan voor de betaling van persoonlijke schulden met betrekking tot BTW, personenbelastingen, sociale bijdragen als zelfstandige, of sociale bijdragen voor werknemers;
  - bij de zelfstandige werden ten vroegste op 1 juli 2008 en ten laatste op 30 juni 2009 schulden met betrekking tot BTW, personenbelastingen, sociale bijdragen als zelfstandige, of sociale bijdragen voor werknemers door middel van een dwangbevel of dagvaarding ingevorderd;
  - de zelfstandige beschikt over een kaskrediet dat in de periode tussen 30 juni 2008 en 31 december 2009 door de financiële instelling werd opgezegd;
  - minstens 50% van het omzetcijfer van de zelfstandige in moeilijkheden uit de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2009 komt van ondernemingen die failliet, in gerechtelijk akkoord of gerechtelijke reorganisatie verklaard werden, of nog, van zelfstandigen die in collectieve schuldenregeling verklaard werden, tijdens de periode van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2009;
  - de zelfstandige verkreeg tijdens de periode tussen 30 juni 2008 en 31 december 2009 een vrijstelling van sociale bijdragen voor minstens twee kwartalen.

3. Aanvraagprocedure

Zelfstandigen die deze uitkering wensen, moeten tussen 1 juli 2009 en 31 december 2009 per aangetekend schrijven een gemotiveerde aanvraag naar hun sociaal verzekeringsfonds sturen of ter plaatse een aanvraag doen. Het fonds registreert vervolgens de aanvraag en stuurt een inlichtingenformulier naar de aanvrager, die het binnen de 30 dagen moet terugsturen.

Als het sociaal verzekeringsfonds de uitkering toekent, zal de betaling ervan de volgende maand beginnen.

De uitkering, die maximaal zes maanden wordt betaald, zal €1158,09 bedragen voor iemand met een gezin en € 920,62 voor een alleenstaande.

4. Contact

Bijkomende informatie kan u bekomen bij:

RSVZ

Jan Jacobsplein 6

1000 Brussel

Tel. 02 546 42 11

Fax 02 511 21 53

E-mail: info@rsvz-inasti.fgov.be

Website: www.rsvz.be

EnterPrize

(laatste aanpassing:01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Enterprize is de nationale ondernemingsplanwedstrijd, met als doel vernieuwende ideeën en jonge ondernemers die getuigen van ondernemingszin te erkennen en te belonen.

Enterprize is complementair aan Bizidee. Waar Bizidee een parcours aanreikt bij de uitwerking van een businessplan, start Enterprize eerder van een concreet businessplan en begeleidt de ondernemers tot de concrete start-up of doorgroei.

2. Wie komt in aanmerking

Enterprize richt zich tot 4 categorieën van deelnemers :

- de 'ondernemingen' : veelbelovende jonge bedrijven, opgericht na 1 januari 2004;
- de 'projecten' : projecten tot oprichting van veelbelovende bedrijven of een recent opgestarte onderneming zonder enig kenmerkend zakencijfer;
- de 'micro-economie' : Een klein, lokaal, maar innovatief ambitieus micro-project of een micro-onderneming met max. 5 jaar activiteit, waarbij men zichzelf (max. 2 personen) te werk stelt;
- het 'sociaal ondernemerschap' : ondernemers met een project of een onderneming, met max. 5 jaar activiteit, die in haar doelstellingen een bepaalde maatschappelijke meerwaarde vooropstelt. De ondernemer brengt goederen en/of diensten op de markt op een economisch efficiënte manier, met de bedoeling een bijdrage te leveren aan een duurzame maatschappij. Het bedrijfsbeheer is transparant en gaat voor het sociale en het milieuaspect verder dan de wettelijke minimum voorwaarden.

Algemene voorwaarden :

- het moet gaan om een innovatief project;
- het moet een zeker economisch potentieel bevatten;
- een Belgische hoofdzetel hebben.

3. Prijzen

Uit de deelnemers aan de wedstrijd worden acht laureaten gekozen, met name drie laureaten uit de categorieën 'ondernemingen' en 'projecten' en telkens één laureaat uit de categorie 'micro-economie' en 'sociaal ondernemerschap'.

De acht laureaten krijgen prijzen voor een totale waarde van meer dan € 100.000, bestaande uit :

gepersonaliseerde coaching, advies, cash, huisvesting, opleidingspakketten, interim-diensten, computers, presentatie aan business angels, ...

4. Evaluatieprocedure

Na het invullen van een inschrijvingsformulier op de website www.enterprize.be waarin het te verwezenlijken project wordt beschreven, dienen de kandidaten te beslissen of ze een beroep wensen te doen op een gratis coach (hiervoor moet een bijkomend aanvraagformulier worden ingevuld). Zo snel mogelijk na de inschrijving ontvangt elke kandidaat een mail waarin wordt bekendgemaakt of haar dossier werd weerhouden.

De deelnemers waarvan het dossier werd aanvaard, ontvangen samen met de bevestiging van hun deelname, een login die hen toegang biedt tot de workzone op de website waar het bedrijfsplan moet worden ingediend, met of zonder coach.

Op basis van dit bedrijfsplan wordt een eerste selectie doorgevoerd. De geselecteerde ondernemers moeten dit plan persoonlijk verdedigen voor een jury samengesteld uit professionals uit de academische en bedrijfs wereld.

De criteria voor de evaluatie van de projecten zijn o.m.:

- de originaliteit van het project of de activiteit,
- het aanbod van producten/diensten en de afstemming ervan op de markt,
- de markt en de concurrentie waarop deze activiteit betrekking heeft,
- het businessmodel,
- de verwachte financiële rentabiliteit,
- het teamprofiel, ...

Voor de categorie 'sociale ondernemerschap' gelden iets andere criteria, die terug te vinden zijn op de website van Enterprize.

5. Inschrijving

Enterprize 2009 is gestart op 1 februari 2009. De businessplannen moeten uiterlijk op 15 juni 2009 ingediend worden.

6. Contact

Meer informatie over de wedstrijd Enterprize 2009 kan bekomen worden op de website www.enterprize.be of bij de coördinerende instantie:

Enterprize
Joseph Wybranlaan 40
1070 Brussel
Tel. 02 529 58 11
Fax 02 529 59 22
E-mail: info@enterprize.be
Website: www.enterprize.be.

Fiscale aftrek voor kosten van beveiligingsdiensten

(laatste aanpassing:01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Bepaalde kosten gedaan of gedragen op het gebied van beveiliging zijn vanaf 1 januari 2009 voor 120% aftrekbaar.

2. Wie komt in aanmerking

Deze maatregel is van toepassing in de personenbelasting, de vennootschapsbelasting en de belasting van niet-inwoners (zowel voor natuurlijke als vennootschappen).

Om van deze aftrek te kunnen genieten in de personenbelasting dienen de kosten van een beroepskarakter te genieten en worden gedaan of gedragen om belastbare inkomsten te verkrijgen of te behouden.

Enkel de vennootschappen die voldoen aan één van de volgende voorwaarden komen voor de maatregel in aanmerking:

- de binnenlandse vennootschappen waarvan de aandelen voor meer dan de helft toebehoren aan één of meer natuurlijke personen, deze aandelen moeten de meerderheid van het stemrecht in de vennootschap vertegenwoordigen;
- de kleine vennootschappen¹: dit zijn vennootschappen met een gemiddeld personeelsbestand van minder dan 100 werknemers en niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:
  - gemiddeld personeelsbestand < 50 werknemers;
  - omzet < € 7.300.000;
  - en balanstotaal < € 3.650.000.

3. Welke kosten komen in aanmerking

Volgende diensten, geleverd voor de beveiliging van beroepslokale door beveiligingsondernemingen zijn geleverd komen in aanmerking :

- abonnementskosten voor de aansluiting op een vergunde alarmcentrale;
- kosten voor het beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming voor beveiligd transport (ophalen van plofkoffers);
- kosten voor het gezamenlijk beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming door een groep ondernemingen (consortiumbewaking).

Deze beroepskosten kunnen voor 120% worden afgetrokken in plaats van de huidige 100%.

Voor de aftrek van deze extra 20% dient wel de onaantastbaarheidsvoorwaarde te worden voldaan. Dit betekent dat de extra 20% op één of meer afzonderlijke rekeningen van het passief geboekt moeten worden en blijven en niet tot grondslag mag dienen voor de berekening van de jaarlijkse dotatie aan de wettelijke reserve of van enige beloning of toekenning.

Dit fiscaal voordeel staat los van de bestaande verhoogde investeringsaftrek die betrekking heeft op de aankoop van materiële vaste activa ter beveiliging van beroepslokale.

De lijst van kosten die in aanmerking komen kan u tevens terugvinden op de website www.besafe.be

Bijkomende inlichtingen kunt u verkrijgen bij:

FOD Binnenlandse Zaken
 Algemene Directie Veiligheid en Preventie
 Directe Locale Integrale Veiligheid
 Waterloolaan 76
 1000 Brussel
 Tel. 02 557 35 55
 E-mail: sliv@ibz.fgov.be
 Website: www.besafe.be

5. Contact

FOD Financiën
 Administratie voor de ondernemings- en inkomensfiscaliteit
 North Galaxy-bus 25
 Koning Albert II-laan 33
 1030 Brussel
 Tel. 02 57 257 57
 E-mail: info.tax@minfin.fed.be
 Website: fiscus.fgov.be

¹ Vereist is dat de vennootschap aan deze definitie voldoet voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de diensten worden geleverd.

Investeringsaftrek

Federale maatregel

(laatste aanpassing : 03/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Een onderneming, die bij de oprichting of uitbreiding een investering uitvoert, kan onder bepaalde voorwaarden een investeringsaftrek verkrijgen. Dit is een fiscaal voordeel waarbij men een bepaald percentage van de aanschaffings- of beleggingswaarde van de investeringen uitgevoerd tijdens het belastbaar tijdperk, mag aftrekken van de belastbare winst. Het percentage past men éénmalig toe op de aanschaffings- of beleggingswaarde van de goederen.

Indien de winst onvoldoende is, mogen de investeringsaftrekken die niet kunnen worden verricht, onder bepaalde voorwaarden overgedragen worden op de winsten van de volgende belastbare tijdperken.

2. Investerings

In de algemene regel moet het gaan om materiële vaste activa die in nieuwe staat zijn verkregen of tot stand gebracht en om nieuwe immateriële vaste activa. Deze activa-bestanddelen moeten in België uitsluitend voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt en ze moeten ten minste over drie jaar afschrijfbaar zijn.

'Leasing' komt ook in aanmerking.

Volgende investeringen zijn **uitgesloten** van de investeringsaftrek:

- niet uitsluitend voor het beroep gebruikte activa;
- de gebouwen aangeschaft in het vooruitzicht van wederverkoop;
- de niet-afschrijfbaar activa of activa afschrijfbaar op minder dan drie jaar;
- de bijkomende lasten indien ze niet samen met de activa waarop ze betrekking hebben, worden afgeschreven;
- de personenwagens en de wagens voor dubbel gebruik;
- als het recht van gebruik van een investeringsgoed afgestaan wordt aan een derde, wat het geval is bij verhuur. Een uitzondering wordt echter gemaakt als de gebruiker een natuurlijk persoon is, en hij het gehuurde goed gebruikt voor de uitoefening van zijn zelfstandige beroepsactiviteit.

3. Welke steun kan men genieten

Voor de investeringen uitgevoerd in 2009 (aanslagjaar 2010) gelden volgende percentages (zie tabel):

	Aanslagjaar 2009		
	Natuurlijke personen	Kmo-vennootschappen (1)	Andere vennootschappen
Gewone investeringen (2)	5,5	-	-
Gespreide aftrek voor gewone investeringen (3)	12,5	-	-
Energiebesparende investeringen (4)	15,5	15,5	15,5
Octrooien (5)	15,5	15,5	15,5
Milieuvriendelijke investeringen in O&O (6)	15,5	15,5	15,5
Gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O (7)	22,5	22,5	22,5
Investerings ter bevordering van herbruikbare verpakkingen (8)	5,5	3	3
Investerings in beveiliging (9)	22,5	22,5	-
Investerings in zeeschepen (10)	-	30	30
Investerings in rookafzuig- of verluchtingssystemen in horeca-inrichtingen (11)	15,5	15,5	15,5

Toelichting bij de tabel

- 1 Kmo-vennootschappen zijn Belgische vennootschappen die aan de volgende voorwaarden voldoen: de aandelen of delen van de vennootschap behoren voor meer dan de helft toe aan één of meer natuurlijke personen, deze aandelen moeten de meerderheid van het stemrecht in de vennootschap vertegenwoordigen.
- 2 Sinds het aanslagjaar 2007 is de gewone investeringsaftrek voor kmo-vennootschappen afgeschaft (zowel de éénmalige als de gespreide) als gevolg van de "notionele interestaftrek" die vanaf aanslagjaar 2007 van kracht werd.
- 3 De gespreide aftrek voor gewone investeringen kan enkel worden toegepast indien de onderneming minder dan 20 werknemers tewerkstelt. Sinds het aanslagjaar 2007 is de gespreide aftrek voor vennootschappen afgeschaft. Indien die aftrek echter werd verleend voor een vroeger aanslagjaar, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode ervan.
- 4 Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten deze investeringen opgenomen zijn in een bepaalde categorie. Een lijst van deze categorieën vindt u als bijlage in de brochure "Subsidieidraad - U werkt energie- en milieubewust".
- 5 Voor de 'verwerving' van octrooien kan een verhoogde investeringsaftrek worden toegepast. Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling. Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor

- dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).
- 6 Milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen negatief effect op het leefmilieu hebben of die het negatieve effect op het leefmilieu beogen te minimaliseren. Om van deze aftrek te kunnen genieten, moet het bedrijf een R&D-afdeling hebben.
  - 7 Voor de gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O is de voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers niet van toepassing.
  - 8 Investeringen met betrekking tot productie en recyclage van herbruikbare verpakkingen geven recht op een aftrek van 3 %. Dit is niet relevant voor natuurlijke personen gezien het percentage van 3 % lager is dan de gewone investeringsaftrek van 5,5 %.
  - 9 Deze categorie betreft de investeringen voor de beveiliging van de beroepslokalen; deze moeten aanbevolen en goedgekeurd zijn door de ambtenaar belast met de adviezen inzake techno-preventie in de betrokken politiezone.
Naast de kmo-vennootschappen hebben ook kleine vennootschappen recht op deze aftrek vanaf het aanslagjaar 2006. Kleine vennootschappen zijn vennootschappen met een gemiddeld personeelsbestand van minder dan 100 werknemers die niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden:
    - gemiddeld personeelsbestand < 50 werknemers;
    - omzet < € 7.300.000;
    - en balanstotaal < € 3.650.000.
 Vereist is dat de vennootschap aan deze definitie voldoet voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht.
  - 10 De investeringsaftrek van 30 % voor investeringen in zeeschepen is enkel van toepassing op vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen.
  - 11 De investeringsaftrek is specifiek voor horeca-inrichtingen die investeren in een rookafzuigstelsel of een verluchtingstelsel in een rookkamer.

4. Aanvraagprocedure

4.1. Formulier 275 U ingevuld, gedateerd en ondertekend bij de belastingaangifte voegen. De belastingplichtige die geopteerd heeft voor de gespreide aftrek moet dit formulier elk jaar bij zijn aangifte voegen tot het volledig investeringsbedrag is afgetrokken.

Per categorie van vaste activa een opgave opstellen¹ met volgende inlichtingen:

- datum van aanschaffing of verwerving;
- de juiste benaming;
- de aanschaffings- of beleggingswaarde;
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur.

4.2. Voor de **energiebesparende investeringen** moet het attest, om bij de belastingaangifte te voegen, via het formulier CEB-2 worden aangevraagd, op straffe van verval, binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verworven, bij:

Vlaamse Overheid
 Vlaams Energie Agentschap
 Frank Van Droogenbroeck
 Koning Albert II-laan 20, bus 15
 1210 Brussel
 Tel. 02 553 46 00
 Fax 02 553 46 01
 E-mail: frank.vandroogenbroeck@vea.be
 Website: www.energiesparen.be

4.3. Voor de **milieuvriendelijke investeringen** in onderzoek en ontwikkeling moet bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht, een attest worden bijgevoegd.

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest, dat het milieuvriendelijk karakter van de investering moet bevestigen, wordt aangevraagd bij:

Vlaamse Overheid
 Departement Leefmilieu, Natuur en Energiebeleid (LNE)
 Milieu-integratie en -subsiëringen
 Ilse Vansteenwegen
 Graaf de Ferraris-gebouw, 3de verdieping
 Koning Albert II-laan 20, bus 8
 1000 Brussel
 Tel. 02 553 80 23
 Fax 02 553 80 55
 E-mail: ilse.vansteenwegen@lne.vlaanderen.be
 Website: www.mina.be/efaminabel.html

4.4. De verwerving van de **octrooien** moet gestaafd worden door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft aangeschaft;
- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een andere onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

¹ Deze opgave dient ter beschikking van de administratie te worden gehouden.

4.5. Voor de investeringen in beveiliging is de procedure vanaf aanslagjaar 2008 sterk vereenvoudigd. De uitgaven dient u op ten nemen in uw belastingsaangifte.

Volgende documenten moet u ter beschikking houden voor de FOD financiën:

- Facturen van de investering
- Betalingsbewijzen van deze facturen
- Verklaring van de aannemer op de factuur of bijlage die de kwaliteit van het materiaal garandeert
- Voor de alarmsystemen en de volgsystemen, het bewijs van een geschreven overeenkomst met een goedgekeurde alarmcentrale
- Voor de camerasystemen, het attest dat bewijst dat het systeem werd aangegeven bij de Commissie ter Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer

De aannemer moet aangeven in welke beroepslokalen de werken werden uitgevoerd en een verklaring afleggen van over de kwaliteit ervan. De aannemer moet dus aantonen dat de investeringen en materialen voldoen aan de wettelijke vereisten. Voor advies met betrekking tot beveiliging van uw beroepslokalen kan u steeds terecht bij de technopreventieve adviseurs van uw politiezone.

De contactgegevens van deze adviseurs alsook een lijst van de materialen die recht geven op een fiscale aftrek kan u terugvinden op de website www.besafe.be

Bijkomende inlichtingen kunt u verkrijgen bij:

FOD Binnenlandse Zaken
Algemene Directie Veiligheid en Preventie
Directe Locale Integrale Veiligheid
Waterloolaan 76
1000 Brussel
Tel. 02 557 35 55
E-mail: sliv@ibz.fgov.be
Website: www.besafe.be

5. Contact

Bijkomende inlichtingen over de investeringsaftrek kunt u verkrijgen bij:

FOD Financiën
Administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit
North Galaxy-bus 25
Koning Albert II-laan 33
1030 Brussel
Tel. 02 57 257 57
E-mail: info.tax@minfin.fed.be
Website: fiscus.fgov.be

Notionele interestaftrek

(laatste aanpassing: 01/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

De notionele interestaftrek of "aftrek voor risicokapitaal" houdt in dat ondernemingen sinds het aanslagjaar 2007 (inkomsten 2006) een bepaald percentage van het "gecorrigeerd" eigen vermogen kunnen aftrekken van de belastbare winst.

2. Wie komt in aanmerking

Deze maatregel geldt zowel voor kleine, middelgrote als voor grote ondernemingen.

Indien de onderneming echter een vrijgestelde investeringsreserve heeft aangelegd in een bepaald belastbaar tijdperk, dan kan de notionele interestaftrek niet worden toegepast in dat tijdperk, en ook niet in de twee daaropvolgende belastbare tijdperken.

3. Omvang van de belastingvrijstelling

Het aftrekbare percentage bedraagt 4,473 % voor het aanslagjaar 2010. Dit is de gemiddelde rentevoet van toepassing op de lineaire overheidsobligaties op 10 jaar. Voor kleine vennootschappen¹ wordt het tarief met 0,5 % verhoogd tot 4,973 %.

Indien de belastbare winst ontoereikend is (om de notionele interestaftrek te dragen) kan het bedrag gedurende zeven jaar worden overgedragen.

Het "gecorrigeerd eigen vermogen" is het eigen vermogen waarvan een aantal rubrieken worden afgetrokken. Bijvoorbeeld de waarde van de aandelen geboekt onder de financiële vaste activa moet in mindering worden gebracht van het eigen vermogen. Ook de niet-verwezenlijkte meerwaarden en de kapitaalsubsidies moeten van het eigen vermogen worden afgetrokken.

3. Aanvraagprocedure

Bij de aangifte in de vennootschapsbelasting moet de onderneming een formulier 275Cvoegen. Het formulier kan gehaald worden van de website www.myminform.be (doorklikken op finform).

4. Opmerking

Door de invoering van de notionele interestaftrek verdwijnt voor vennootschappen het belastingskrediet en de "gewone" investeringsaftrek (zowel de éénmalige als de gespreide aftrek). Met betrekking tot de gespreide investeringsaftrek is er een overgangsmaatregel. Indien die aftrek werd verleend voor een aanslagjaar dat het aanslagjaar 2007 voorafgaat, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode.

5. Contact

FOD Financiën
 Administratie voor de ondernemings- en inkomensfiscaliteit
 North Galaxy-bus 25
 Koning Albert II-laan 33
 1030 Brussel
 Tel. 02 57 257 57
 E-mail: info.tax@minfin.fed.be
 Website: fiscus.fgov.be

¹ Definitie wetboek vennootschappen: kleine vennootschappen zijn vennootschappen met een gemiddeld personeelsbestand van minder dan 100 werknemers die voor het laatst afgesloten boekjaar niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden: aantal werknemers < 50, omzet < € 7,3 miljoen, balanstotaal < € 3,65 miljoen.

Onderbrekingsuitkering bij loopbaanonderbreking

(laatste aanpassing:09/2007)

1. Wat houdt deze maatregel in

Werknemers in de privé-sector die een volledige loopbaanonderbreking opnemen om te starten als zelfstandige kunnen in het kader van de reglementering "Tijdskrediet" voor maximum één jaar een onderbrekingsuitkering bekomen bij de RVA op voorwaarde dat zij gedurende de twaalf voorafgaande maanden reeds een zelfstandige activiteit in bijberoep uitoefenden.

2. Contact

Bijkomende informatie over de onderbrekingsuitkering op federaal niveau kan bekomen worden bij:

RVA
Dienst Informatie Loopbaanonderbreking
Keizerslaan 7
1000 Brussel
Tel. 02 515 45 80/81/84
02 515 40 41
Fax 02 514 11 06
Website: www.rva.be.

Participatiefonds

(laatste aanpassing : 09/2009)

1. Wat houdt deze maatregel in

Het Participatiefonds heeft tot doel het eigen vermogen van zelfstandigen, vrije beroepen en kleine ondernemingen (ko's) te verstevigen. Hiervoor beschikt zij over een aantal achtergestelde leningen die tegen gunstige voorwaarden kunnen worden toegekend aan bepaalde ko's.

De achterstelling komt er in de praktijk op neer dat de lening van het Participatiefonds wordt gelijkgesteld met eigen vermogen. De achterstelling vermindert namelijk het risico voor de andere kredietverleners, waardoor bijvoorbeeld het gewone bankkrediet gemakkelijker kan worden verkregen.

2. Wie komt in aanmerking

Hoewel elk product van het Participatiefonds zich richt tot een specifieke doelgroep moeten zij allemaal beantwoorden aan de ko-definitie:

- minder dan 50 werknemers tewerkstellen;
- een jaaromzet of een balanstotaal van maximum € 10 miljoen realiseren;
- voldoen aan de regels van de partner en verbonden ondernemingen zoals omschreven in de aanbeveling, voor participaties hoger dan 25%.

Een onderneming wordt niet meer als ko bestempeld indien ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal.

Ingevolge Europese regelgeving dient het Participatiefonds alle vragen voor leningen in de transportsector (financiering voor rollend materieel) en de landbouwsector uit te sluiten. Financieringsaanvragen gericht op export (bv. verkoopkanalen in het buitenland) worden vanwege dezelfde redenen uitgesloten.

De sector trading komt niet in aanmerking voor financiering alsook vzw's.

3. Welke investeringen kunnen worden gefinancierd

De leningen (behalve Casheo die bestemd is voor het mobiliseren van bepaalde schuldvorderingen) zijn bedoeld voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen (bijvoorbeeld het verwerven van een meerderheid van de aandelen), of ook de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject.

Het Participatiefonds financiert enkel nieuwe investeringen (ook vervangingsinvesteringen, tweedehandsmateriaal) en aanvaardt geen herfinanciering van verbintenissen die aange-

gaan werden bij andere kredietinstellingen, of het nu gaat om het overnemen van uitstaande bedragen of het herstructureren ervan, noch herfinanciering of betaling van andere reeds bestaande schulden, al dan niet achterstallig. Zo is bv. betaling van achterstallige schulden tegenover de RSZ of BTW administratie uitgesloten.

Voor de investeringen in onroerende goederen komt het Fonds enkel tussen voor het beroepsgedeelte van het goed dat bij voorkeur bepaald is via een expertise. Bovendien wordt er enkel rekening gehouden met de vastgoedbestemmingen voor persoonlijke ingebruikneming. Het Fonds komt niet tussen voor vastgoed dat (gedeeltelijk) beroepsmatig zal worden verhuurd.

De leningen Starteo, Optimeo, Initio en de startlening kunnen eveneens de overname van een activiteit financieren, voor zover zij, inclusief de over te nemen of de overgenomen onderneming, als ko kunnen beschouwd worden.

De lening dient bestemd te zijn voor de financiering die gepaard gaat met de overdracht van een onderneming. Met dit laatste wordt bedoeld de overdracht onder bezwarende titel van een ko of een zelfstandige activiteit uitgebaat door een natuurlijke of een rechtspersoon.

Omvat de overdracht een activiteit uitgeoefend door één of meerdere natuurlijke personen dan dient het geheel van de handelszaak te worden overgenomen, of dient per overdrager het geheel van zijn aandeel in de handelszaak te worden overgenomen, waarbij de overnemer uiteindelijk de meerderheidsaandeelhouder wordt.

Betreft de overdracht een rechtspersoon, dan dient het geheel van de handelszaak of de meerderheid van de aandelen te worden overgenomen. Bij de overname van de meerderheid van de aandelen dient de overnemer bovendien het dagelijkse beheer uit te oefenen met uitsluiting van de overdragers.

4. Contact

Meer informatie kan u bekomen bij het Agentschap Ondernemen in uw provincie of rechtstreeks bij het Participatiefonds.

Participatiefonds
De Lignestraat 1
1000 Brussel
Tel. 02 210 87 87
Fax 02 210 87 79
E-mail: info@fonds.org
Website: www.fonds.org

5. Welke producten worden aangeboden

Van elk product werd een aparte fiche opgesteld.

Starteo

Voor wie

Deze lening is bedoeld voor zowel natuurlijke als rechtspersonen, voor zover zij een kleine onderneming zijn. Zij richt zich op zelfstandigen, zaakvoerders of bestuurders van een onderneming die hun activiteiten sinds minder dan 4 jaar in hoofdberoep uitoefenen. Indien het gaat om een rechtspersoon dan worden zowel de rechtspersoon als de personen die de zaak runnen aan dit criterium getoetst.

Voor wat

De starteo-lening is bedoeld voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen of ook de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject.

Starteo kan eveneens de overname van een activiteit (zie punt 3)

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de Starteo-lening is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen :

- bedrag van de lening die de bank zelf verstrekt;
- 4 maal de eigen inbreng;
- € 250.000.

Voor de overname van ondernemingen via de aankoop van aandelen kan dit laatste plafond € 350.000 worden, beperkt tot :

- bedrag van de lening die de bank toekent;
- 35% van de beroepsinvestering indien het bedrag van tussenkomst van het Participatiefonds € 250.000 overschrijdt.

ondernemer 1/9 (€ 62.500)	kredietinstelling 4/9 (€ 250.000)	Participatiefonds 4/9 (€ 250.000)
---	---	---

De eigen inbreng van de aanvrager moet minstens 10% van de globale investering bedragen.

Het minimumbedrag van de tussenkomst van het Participatiefonds bedraagt € 7.500.

Omvang steun

De looptijd van de lening is 5, 7 of 10 jaar en is afhankelijk van de aard van te financieren investering. De looptijd van het begeleidende bankkrediet mag niet korter zijn dan de Starteo-lening min twee jaar.

De rentevoet is bij dit product gelijk aan de rentevoet toegepast door de bank min 1,25%, met een minimumrentevoet die gelijk is aan de BEPR. De herziening van deze referentierentievoet gebeurt wekelijks.

Een verlaging van de rentevoet tot 3 % wordt toegestaan voor de eerste twee jaar.

Na deze periode is de rentevoet vastgelegd bij de kredietopening van toepassing. Er zijn zoals bij de andere producten twee aflossingsmethodes mogelijk.

Op vraag van de ondernemer kan eveneens een vrijstelling in kapitaalsaflossing gedurende 1 of 2 jaar worden toegestaan. Bij een vrijstellingsperiode van 2 jaar wordt de rentevoet gedurende deze periode met 0,25% verhoogd.

Waarborgen

Het Participatiefonds stelt zich soepel op betreffende het vragen van waarborgen. Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving).

Aanvraagprocedure

Aanvragen voor de Starteo worden ingediend bij één van de partners die een samenwerkingsovereenkomst¹ hebben afgesloten met het Participatiefonds.

¹ Dit zijn volgende kredietinstellingen : ABK Bank, Bank J.Van Breda & Co, BKCP, CPH banque, CBC Banque & Assurance, Delta Lloyd Bank, Dexia Bank, Ethias Bank, BNP Paribas Fortis , ING Belgium, KBC Bank, KBC Lease, Kempar, Landbouwkrediet, OBK-Bank, Triodos Bank.
Dit zijn de volgende risicokapitaalverschaffers:GIMB, Groupe IMBC, LRM, Samberinvest, SRIW, Vectis Participaties, Phenix Capital, Investsud.

Optimeo

Voor wie

Deze lening is bedoeld voor bestaande ondernemingen (in hoofdberoep) voor zover zij beantwoorden aan het KO-criterium. Optimeo helpt de uitbreiding van een zaak of onderneming te financieren.

Voor wat

Zij is bedoeld voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen of ook de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject.

Optimeo kan eveneens de uitbreiding van de activiteit bij middel van een overname financieren. (zie punt 3).

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de Optimeo-lening is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen :

- bedrag van de lening die de bank zelf verstrekt;
- 3 maal de eigen inbreng;
- € 250.000.

Voor de overname van ondernemingen via de aankoop van aandelen kan dit laatste plafond € 350.000 worden, beperkt tot :

- bedrag van de lening die de bank toekent;
- 35% van de beroepsinvestering indien het bedrag van tussenkomst van het Participatiefonds € 250.000 overschrijdt.

ondernemer 1/7 (€ 83.333)	kredietinstelling 3/7 (€ 250.000)	Participatiefonds 3/7 (€ 250.000)
---	---	---

De eigen inbreng van de aanvrager moet minstens 10% van de globale investering bedragen.

Het minimumbedrag van de tussenkomst van het Participatiefonds bedraagt € 7.500.

Omvang steun

De looptijd van de lening is 5, 7 of 10 jaar en is afhankelijk van de aard van te financieren investering. De looptijd van het begeleidende bankkrediet mag niet korter zijn dan de Optimeo-lening min twee jaar.

De rentevoet is bij dit product gelijk aan de rentevoet toegepast door de bank min 1,25%, met een minimumrentevoet die gelijk is aan de BEPR. De herziening van deze referentierentvoet gebeurt wekelijks.

Een verlaging van de rentevoet tot 3 % wordt toegestaan voor de eerste twee jaar.

Na deze periode is de rentevoet vastgelegd bij de kredietopening van toepassing. Er zijn zoals bij de andere producten twee aflossingsmethodes mogelijk.

Op vraag van de ondernemer kan eveneens een vrijstelling in kapitaalsaflossing gedurende 1 of 2 jaar worden toegestaan. Bij een vrijstellingsperiode van 2 jaar wordt de rentevoet gedurende deze periode met 0,25% verhoogd.

Waarborgen

Het Participatiefonds stelt zich soepel op betreffende het vragen van waarborgen. Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving).

Aanvraagprocedure

Aanvragen voor de Optimeo worden ingediend bij één van de partners die een samenwerkingsovereenkomst¹ hebben afgesloten met het Participatiefonds.

¹ Dit zijn volgende kredietinstellingen : ABK Bank, Bank J.Van Breda & Co, BKCP, CPH banque, CBC Banque & Assurance, Delta Lloyd Bank, Dexia Bank, Ethias Bank, BNP Paribas Fortis , ING Belgium, KBC Bank, KBC Lease, Kempar, Landbouwkrediet, OBK-Bank, Triodos Bank.

Dit zijn de volgende risicokapitaalverschaffers:GIMB, Groupe IMBC, LRM, Samberinvest, SRIW, Vectis Participaties, Phenix Capital, Investsud.

Initio

Voor wie

Deze lening is bedoeld voor zowel natuurlijke als rechtspersonen, voor zover zij beantwoorden aan het KO-criterium. Zij richt zich op zelfstandigen en vrije beroepen die hun activiteiten in hoofdberoep uitoefenen.

Voor wat

Ze is bedoeld voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of de realisatie van het betrokken investeringsproject.

Initio is niet bestemd voor aankoop of nieuwbouw van onroerende goederen. Het gebruik van de Initio-lening ter financiering van verbouwingen (dit zijn werken die wijzigingen aan de structuur van het gebouw zelf met zich brengen) van een pand is beperkt tot 10% van het globale investeringsbedrag (uitzonderingen zijn mogelijk, maar moeten vooraf met het Participatiefonds besproken worden).

Initio kan eveneens de overname van een activiteit door starters financieren (zie punt 3).

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de Initio-lening is gelijk aan het kleinste van de volgende bedragen :

- € 100.000;
- 5 maal de eigen inbreng;
- 50% van het totale investeringsbedrag (het saldo moet bestaan uit een bankkrediet en de eigen inbreng van de ondernemer)

Het minimumbedrag voor de lening van het Participatiefonds bedraagt € 7.500.

In totaal dient het bedrag van de inbreng van de financiële instelling en van de ondernemer(s)-oprichter(s) groter of gelijk te zijn aan de Initio-lening.

Ondernemer + bankinstelling financieren derhalve minimaal 50 % van het globale investeringsplan

Het Participatiefonds financiert maximaal 50 % van het globale investeringsplan.

Een gedeelte van de globale kredietverlening door de bankinstelling dient onder vorm van investeringskrediet te gebeuren.

Omvang steun

De looptijd van de lening is 3, 5 of 7 jaar en hangt af van de aard van te financieren investering . De looptijd van het begeleidende bankkrediet mag maximaal 1 jaar korter zijn dan de looptijd van de lening toegekend door het Participatiefonds.

De rentevoet is gelijk aan de BEPR voor de looptijd van de lening, maar wordt gedurende het eerste jaar vermindert tot 3 %. Er zijn zoals bij de andere producten twee aflossingsmethodes mogelijk.

Op vraag van de ondernemer kan eveneens een vrijstelling in kapitaalsaflossing gedurende 1 jaar worden toegestaan.

Waarborgen

Indien de aanvrager van Initio een natuurlijk persoon is, dan wordt er geen waarborg gevraagd. Als Initio wordt toegekend aan een ko met rechtspersoonlijkheid, dan zal de borgstelling van de actieve vennoten worden gevraagd.

Aanvraagprocedure

Initio kan rechtstreeks bij het Participatiefonds aangevraagd worden aan de hand van het formulier dat op de website www.fonds.org terug te vinden is. De aanvraag is slechts geldig als het aanvraagformulier wordt ingevuld met de hulp van een erkend boekhouder(-fiscalist) BIBE, extern accountant IAB of bedrijfsrevisor IBR. Deze zijn terug te vinden op de websites van de desbetreffende beroepsverenigingen¹.

Eénmaal uw dossier goedgekeurd is kan u de financiering bij de kredietinstelling afronden. U hoeft geen beroep te doen op een kredietinstelling die een samenwerkingsovereenkomst heeft afgesloten met het Participatiefonds.

¹ www.iec-iab.be; www.accountancy.be; www.ibr-ire.be; www.bibf.be

Business Angel + lening (BA+ lening)

Voor wie

De BA+lening lening richt zich tot ondernemers waarvan de onderneming in oprichting is of in een strategische ontwikkelingsfase voor haar toekomstige activiteit is getreden en die geen toegang hebben tot het klassieke bankkrediet omwille van de vernieuwende of technologische aard van hun project, maar die daarentegen kunnen rekenen op de financiële begeleiding van één of meer Business Angels.

Indien dit gepaard gaat met de oprichting van een vennootschap, dient de aanvrager hierin over de meerderheid van de aandelen te beschikken en het dagelijkse beheer waar te nemen.

Voor wat

Zij is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals desgevallend voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit of met de realisatie van het betreffende investeringsproject.

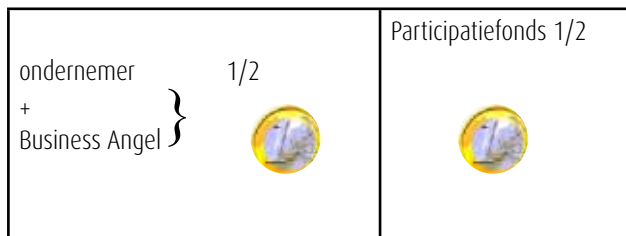
Deze lening financiert in principe geen investeringen in "Onderzoek & Ontwikkeling".

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de lening is € 125.000. De tussenkomst van het Participatiefonds moet minstens € 7.500 bedragen.

De inbreng gebeurt in principe in contanten. In totaal dient het bedrag van de inbreng van de Business Angel(s) en van de ondernemer(s)-oprichter(s) groter dan of gelijk aan het krediet van het Participatiefonds te zijn.

De tussenkomsten van de Business Angels die meetellen in de berekening mogen niet aan derden ontleend zijn en gebeuren in principe als volgestort kapitaal. Indien ze - gedeeltelijk - als voorschotten van vennoten verwezenlijkt worden, dienen deze achtergesteld te zijn aan de lening van het Participatiefonds.

Omvang steun

De looptijd van de lening bedraagt 5,7 of 10 jaar en is afhankelijk van de aard van te financieren investering

Het Participatiefonds past zijn referentierentevoet voor de kredieten op 5,7 of 10 jaar toe, met een extra marge van 1%.

Bovendien wordt gedurende 1 tot 3 jaar een vrijstelling van de terugbetaling van het kapitaal toegestaan, afhankelijk van de aard van het project.

Indien de vrijstelling van terugbetaling van kapitaal langer is dan 1 jaar zal de marge 1,25% bedragen.

Er zijn zoals bij de andere producten twee aflossingsmethodes mogelijk.

Waarborgen

Het Participatiefonds stelt zich soepel op betreffende het vragen van waarborgen. Indien er waarborgen worden gevraagd, dan wordt erop gelet dat de kosten ervan voor de klant zo beperkt mogelijk worden gehouden (bijvoorbeeld: een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving).

Aanvraagprocedure

Voor de Business Angel+ lening gebeurt de voorselectie door de Business Angel Netwerken (BAN's)¹. Het Participatiefonds treedt pas op wanneer de geplande samenwerking tussen de ondernemer en de Business Angel quasi afgerond is.

¹ Ban Vlaanderen (www.ban.be), BeAngels (www.beangels.eu), Waban B2A (www.waban.be).

Startlening en Plan jonge zelfstandigen

Startlening

Voor wie

Deze lening richt zich op de uitkeringsgerechtigde volledige werklozen, de niet-werkende werkzoekende ingeschreven sinds ten minste 3 maanden, en de begunstigde van een wachtuitkering of een leefloon, die zich als zelfstandige in hoofdberoep wil vestigen of een onderneming wil oprichten.

Indien dit gepaard gaat met de oprichting van een vennootschap dient de aanvrager referentieaandeelhouder te zijn en het dagelijkse beheer waar te nemen.

De startlening kan enkel worden toegekend aan natuurlijke personen.

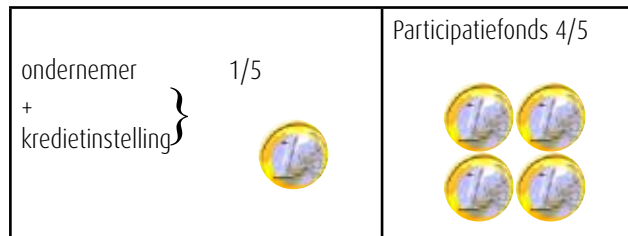
Voor wat

De lening is bestemd voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen, evenals desgevallend voor de financiering van de behoefte aan bedrijfskapitaal die gepaard gaat met de start van de activiteit. Een overname is eveneens mogelijk (zie punt 3).

Maximum bedrag

Het maximumbedrag van de lening is gelijk aan het kleinste van volgende bedragen:

- 4 maal de inbreng in geld. Dat bedrag mag ook gedeeltelijk of volledig worden geleend;
- €30.000.

In principe worden er geen minimumbedragen gesteld, doch er wordt vanuit gegaan dat aanvragen van minder dan € 5.000 best op een andere manier worden gefinancierd.

Omvang steun

De duur van de lening bedraagt 5, 7 of 10 jaar.

De intrestvoet is vast en bedraagt 4%. De rentevoet wordt de eerste 2 jaar tot 3% teruggebracht indien de begunstigde de begeleiding, die hem gratis wordt aangeboden in één van de erkende steunpunten, gedurende 18 maanden effectief volgt.

De Startlening wordt terugbetaald door middel van constante maandelijkse aflossingen.

Het eerste jaar is er een vrijstelling van aflossing van kapitaal. Een tweede of een derde jaar vrijstelling kunnen ook gevraagd worden in functie van de aard van het project.

Waarborgen

Er wordt **geen** enkele waarborg gevraagd.

Wat bij stopzetting

Indien de stopzetting binnen de eerste 5 jaar van de activiteit valt en ze gebeurt los van de wil van de betrokkene, dan kan het Participatiefonds ze als onvrijwillig beschouwen en wordt er geen verdere terugbetaling gevraagd. De betrokkene dient wel ter zake het bewijs te leveren en dit uiterlijk binnen drie maanden na de stopzetting.

Indien de stopzetting voor om het even welke reden gebeurt binnen de 9 jaar volgend op de start van de activiteit, blijft het recht op werkloosheidsuitkering behouden.

Cumulatie

De startlening " kan gecumuleerd worden met een Starteo. Bovendien mag het bedrag van de 2 leningen samen niet hoger liggen dan het maximumbedrag van de Starteo.

Plan jonge zelfstandigen

Dit plan voorziet voor werkzoekenden jonger dan 30 die zich voor de eerste keer als zelfstandige vestigen gedurende drie tot zes maanden gratis bijstand door een steunpunt voor starters.

Indien de geïnteresseerde geen inkomen heeft, ontvangt hij een maandelijkse onkostenvergoeding van € 375 tijdens de voorbereidingsfase evenals een vestigingsuitkering toegekend door de RVA.

Als hij een wachtuitkering van de RVA ontvangt, kan hij ze ook cumuleren met de onkostenvergoeding van € 375 van het Participatiefonds.

Na afloop van de voorbereidingsfase kan hij een aanvraag voor een startlening indienen.

De jonge starter kan eveneens een lening van € 4.500 bekomen om gedurende de eerste maanden van zijn activiteit wat meer ruimte te creëren voor zijn levensonderhoud. Dit speciale deel van de startlening is renteloos en dient pas het 6de en 7de jaar terugbetaald te worden. Na de toekenning van de startlening blijft hetzelfde steunpunt hem gedurende 24 maanden bijstaan met raad en advies.

Aanvraagprocedure

Voor aanvragen en begeleiding bij de indiening van de Startlening kan men zich wenden tot de erkende steunpunten voor startersbegeleiding.¹

¹ Deze erkenningen verschillen zeer sterk per provincie. Een volledig overzicht van deze steunpunten kunt u terugvinden op de website www.fonds.org. Het Agentschap Ondernemen is één van de erkende steunpunten.

Solidaire lening en solidaire lening +

Solidaire lening

Personen met een laag inkomen die het bestaansminimum, een werkloosheids- of een sociale uitkering ontvangen kunnen bij gebrek aan financiële middelen voor het starten van een eigen zaak, een solidaire lening aanvragen bij het Participatiefonds. De asielzoekers die voor het uitoefenen van een zelfstandige activiteit administratief in orde zijn, mogen ook een aanvraag voor een solidaire lening indienen.

De begunstigde van een Solidaire lening dient zich als zelfstandige in hoofdberoep te vestigen of een onderneming op te richten. Uitzonderlijk kan de Solidaire lening worden toegekend aan een begunstigde die zich vestigt als zelfstandige in bijberoep, voor zover hij zich ertoe verbindt zich te vestigen in hoofdberoep binnen twee jaar na oprichting van de economische activiteit, en indien de prognose aantoont dat de privélasten van de betrokkene gedekt zijn.

Dit microkrediet bedraagt maximum € 12.500 en wordt verstrekt zonder waarborgen. Deze lening wordt verstrekt aan een rentevoet van 5 % voor de duur van vier jaar.

Solidaire lening +

De personen aan wie een Solidaire lening werd toegekend voor het opstarten van hun zaak, kunnen binnen twee jaar volgend op hun vestiging, een nieuwe Solidaire lening + bekomen om de verdere ontwikkeling van hun zaak te verzekeren. De personen die een ander microkrediet hebben gekregen waarvan de toegangsvoorwaarden gelijkaardig zijn aan die van de Solidaire lening inzake doelpubliek en/of die geen toegang hebben tot het bankkrediet wegens hun moeilijke financiële situatie komen eveneens in aanmerking.

De Solidaire Lening + wordt toegekend na een technische en financiële analyse van de gecreëerde zelfstandige activiteit en voor zover een werkelijk perspectief tot een duurzame ontwikkeling van de activiteiten aangetoond wordt.

Aanvraagprocedure

De solidaire lening wordt verdeeld via een netwerk van steunpunten¹, die het dossier indienen bij Hefboom. Eénmaal het krediet is toegekend, wordt het opgevolgd en ondersteund door Hefboom tijdens de eerste 2 jaar van de activiteit. De aanvragen kunnen ook rechtstreeks worden ingediend bij Hefboom:

Hefboom vzw
 Vooruitgangsstraat 333/5
 1030 Brussel
 tel: 02/265.01.61
 E-mail: solidairelening@hefboom.be
 Website: www.hefboom.be

¹ Een overzicht kan u terugvinden op de website www.fonds.org.

Casheo

Voor wie

Deze lening is bedoeld voor zowel natuurlijke als rechtspersonen, voor zover zij beantwoorden aan het ko-criterium. Zij richt zich op zelfstandigen en vrije beroepen die hun activiteiten in hoofdberoep uitoefenen.

Voor wat

Casheo is een achtergestelde lening bestemd voor het mobiliseren van schuldvorderingen die ko's hebben op overheidsinstellingen of parastatalen (Federale overheid, Gewesten, provinciale en plaatselijke overheden) en vennootschappen waarin de overheid meerderheidsaandeelhouder is (Belgacom, De Post, Infrabel, enz).

De schuldvorderingen worden overgedragen aan het Participatiefonds, die 80% van het factuurbedrag betaalt aan de ko. Na de inning van het volledige bedrag van de facturen door het Participatiefonds bij de instellingen die de schuldvorderingen hebben overgedragen, worden de resterende 20% uitbetaald.

Maximumbedrag

Het maximumbedrag van de kredietlijn bedraagt € 100.000, met een minimum van € 15.000.

Het bedrag van de voorschotten dient minimum € 2500 te bedragen.

Omvang steun

De achtergestelde lening wordt verstrekt onder de vorm van een geconfirmeerde revolving kredietlijn met een looptijd van 1 jaar en is jaarlijks hernieuwbaar.

De rentevoet is vast en gelijk aan de EURIBOR op 3 maanden + 3%.

De intresten op de toegekende kredietlijn moeten driemaandelijkse worden betaald.

Waarborgen

Indien de aanvrager van Casheo een natuurlijk persoon is, dan wordt er geen waarborg gevraagd. Als Casheo wordt toegekend aan een ko met rechtspersoonlijkheid, dan zal de borgstelling van de actieve vennoten worden gevraagd.

Aanvraagprocedure

Casheo wordt rechtstreeks aangevraagd via het kredietaanvraagformulier beschikbaar op de website www.fonds.org (rubriek formulieren). Dat formulier is bestemd voor de kredietaanvrager en dient ingevuld te worden met de hulp van een erkend boekhouder(-fiscalist) BIBF, extern accountant IAB of bedrijfsrevisor IBR. Deze zijn terug te vinden op de websites van de desbetreffende beroepsverenigingen.¹

¹ www.iec-iab.be; www.accountancy.be; www.ibr-ire.be; www.bibf.be

Vermindering sociale bijdragen beginnende zelfstandigen

(laatste aanpassing:04/2008)

1. Wat houdt deze maatregel in

Beginnende zelfstandigen in hoofdberoep betalen tijdens de eerste drie jaar voorlopige bijdragen die worden berekend op een forfaitair inkomen of een vermoedelijk inkomen dat de zelfstandige zelf bepaald heeft. Deze voorlopige bijdragen worden in het vierde activiteitsjaar geregulariseerd op basis van de inkomsten die tijdens het eerste volledige activiteitsjaar effectief werden gerealiseerd.

Doordat deze regularisatie bovenop de bijdragen van het vierde jaar komen, hebben starters vaak financiële problemen.

Om deze problemen op te vangen worden de bijdragen die verschuldigd zijn voor elk van de vier kwartalen van het jaar dat volgt op het derde volledige jaar verzekeringsplicht, verminderd met 15 %.

Deze vermindering mag echter niet meer bedragen dan € 125.

Deze vermindering moet aangevraagd worden bij de sociale verzekeringskas waarbij men aangesloten is.

2. Contact

Bijkomende informatie kan u bekomen bij:

RSVZ
Jan Jacobsplein 6
1000 Brussel
Tel. 02 546 42 11
Fax 02 513 04 13
E-mail: info@rsvz-inasti.fgov.be
Website: www.rsvz.be

Vrijstelling van belastingverhoging wegens gebrek aan voorafbetalingen voor startende zelfstandigen

---

(laatste aanpassing:04/2008)

1. Wat houdt deze maatregel in

Zowel zelfstandigen als vennootschappen moeten voorafbetalingen doen, gebaseerd op de vermoedelijke winsten van het lopende jaar. Indien dit niet gebeurt worden belastingvermeerderingen aangerekend. De stortingen zouden de belastingen van het lopende belastbare tijdperk ongeveer moeten dekken. De vervaldata zijn: 10 april, 10 juli, 10 oktober en 20 december.

Als u voor de eerste maal een zelfstandige activiteit begint, bent u voor drie jaar vrijgesteld van voorafbetalingen, op voorwaarde dat u de zelfstandige activiteit in hoofdberoep uitoefent. De fiscus past dan gedurende drie jaar geen belastingvermeerdering toe. Ook nieuw opgerichte vennootschappen zijn gedurende de eerste drie boekjaren vanaf hun oprichting geen belastingvermeerdering verschuldigd.

Aan de hand van een attest, afgeleverd door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ) of een andere sociale verzekeringsfonds, moet worden bewezen dat aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.

2. Contact

Voor bijkomende informatie kan u zich wenden tot:

FOD Financiën
Administratie voor de ondernemings- en inkomensfiscaliteit
Dienst Voorafbetalingen
North Galaxy
Koning Albert II-laan 33 bus 42
1030 Brussel
Tel. 02 57 257 57
E-mail: info.tax@minfin.fed.be
Website: fiscus.fgov.be

Vrijstelling van bepaalde werkloosheidsverplichtingen bij het volgen van een opleiding voor zelfstandige

---

(laatste aanpassing:09/2007)

1. Wat houdt deze maatregel in

Werkzoekenden die onder bepaalde voorwaarden een opleiding in een zelfstandig beroep willen volgen, kunnen vrijgesteld worden van een aantal toekenningsvoorwaarden die betrekking hebben op de beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt en de inschrijving als werkzoekende.

Aanvragen moeten worden ingediend bij het gewestelijk werkloosheidsbureau van de RVA.

De coördinaten van deze bureaus kan u bekomen bij het Hoofdbestuur van de RVA.

2. Contact

RVA
 Keizerslaan 7
 1000 Brussel
 Tel. 02 515 41 11
 Fax 02 514 11 06
 Website: www.rva.be

Vrijstelling van vennootschapsbijdrage

(laatste aanpassing:04/2008)

1. Wat houdt deze maatregel in

Vennootschappen die zijn opgericht na 1 januari 1991 kunnen gedurende de eerste drie jaar worden vrijgesteld van de vennootschapsbijdrage.

Om in aanmerking te komen moeten de nodige bewijsstukken overgemaakt worden aan de sociale verzekeringskas waarbij men aangesloten is.

2. Wie komt in aanmerking

- het moet gaan om een personenvennootschap d.w.z. alle vennootschappen behalve de nv's, de cva's en de buitenlandse gelijkaardige rechtsvormen (volgens de definitie van artikel 1 van het KB van 15 maart 1993)
- de vennootschap moet ingeschreven zijn als commerciële onderneming in de Kruispuntbank van Ondernemingen
- de zaakvoerder(s) en de meerderheid van de werkende vennoten die geen zaakvoerder zijn, mogen niet meer dan drie jaar zelfstandig (inclusief bijberoep, medewerking, ...) geweest zijn in een periode van tien jaar, voorafgaand aan het tijdstip waarop de vennootschap rechts-persoonlijkheid krijgt.

3. Contact

Voor meer informatie over deze maatregel kan u terecht:
RSVZ

Dienst Vennootschappen

Tamara Mertens

Jan Jacobsplein 6

1000 Brussel

Tel. 02 546 44 78 / 02 546 45 53

Fax 02 513 04 13

E-mail: info@rsvz-inasti.fgov.be

Website: www.rsvz.be

Werkhervattingstoelage voor oudere werklozen van 50 jaar of meer

(laatste aanpassing:09/2007)

1. Wat houdt deze maatregel in

Werklozen van 50 jaar of ouder kunnen onder bepaalde voorwaarden een werkhervattingstoelage bekomen indien zij zich vestigen als zelfstandige in hoofdberoep.

Deze toelage kan tevens bekomen worden indien de werkloze als loontrekkende het werk hervat.

Het gaat om een vergoeding ten laste van de RVA die wordt toegekend als aanvulling op het loon.

2. Wie komt in aanmerking

Om te hervatten als zelfstandige in hoofdberoep dient aan volgende voorwaarden te worden voldaan:

- uitkeringsgerechtigd volledig werkloze zijn;
- minstens 50 jaar oud zijn;
- 20 jaar beroepsverleden bewijzen;
- verblijfplaats hebben in België;
- bij uitoefening van een zelfstandige activiteit voor de vroegere werkgever, zich ertoe verbinden geen enkele prestatie als zelfstandige te leveren ten voordele of voor rekening van de vroegere werkgever (of van de groep waartoe de vroegere werkgever behoort) en dit, tijdens de periode van 6 maanden die volgt op de laatste tewerkstelling bij hem in dienst.
- de wettelijke pensioenleeftijd niet bereikt hebben en geen recht hebben op een volledig rustpensioen

3. Omvang steun

De werkhervattingstoelage bedraagt € 172,31 per maand. Dit bedrag wordt forfaitair bepaald en hangt niet af van het werkrooster, noch van het loon of het soort contract (bepaalde duur, onbepaalde duur, vervangingscontract, interim, Activa, ...).

4. Cumuleerbaarheid

De werkhervattingstoelage mag, in de loop van eenzelfde maand, niet gecumuleerd worden met werkloosheidsuitkeringen en ziekte-uitkeringen als volledig werkloze, met de inkomensgarantiewetgeving van een deeltijds werknemer met behoud van rechten (de inkomensgarantiewetgeving die door de ziekteverzekering wordt toegekend aan de deeltijds werknemer die ongeschikt wordt mag ook niet gecumuleerd worden) en met onderbrekingsuitkeringen (in het kader van een loopbaanonderbreking of tijdskrediet).

5. Aanvraagprocedure

De aanvrager moet zich aanmelden bij de uitbetalingsinstelling en een aanvraag om een werkhervattingstoelage indienen met formulier C129bis. De uitbetalingsinstelling stuurt de aanvraag door naar de RVA.

Indien het werk hervat wordt als zelfstandige in hoofdberoep, moet het bewijs van inschrijving bij een sociale verzekeringskas voor zelfstandigen bij de aanvraag worden toegevoegd.

De aanvraag moet bij de RVA aankomen uiterlijk op de laatste dag van de tweede maand die volgt op de maand waarvoor de toelage wordt aangevraagd (vb. het werk wordt hervat op 1 september, de aanvraag moet ten laatste op 30 november bij de RVA aankomen).

De toelage zal tijdens de tewerkstelling worden toegekend voor een periode van 12 maanden die hernieuwbaar is. Om verder de toelage te genieten na deze periode van 12 maanden, dient in de loop van de 11de maand de toestand bevestigd worden bij de uitbetalingsinstelling. De toelage zal dan opnieuw worden toegekend voor een nieuwe hernieuwbare periode van 12 maanden. Indien de toelage wordt geweigerd, kan een beroep binnen de 3 maanden worden ingesteld tegen dit besluit voor de Arbeidsrechtbank.

6. Contact

Voor meer informatie kunt u terecht bij het gewestelijk werkloosheidsbureau van de RVA van uw woonplaats.

De coördinaten van deze bureaus kan u bekomen bij het Hoofdbestuur, gevestigd te:

RVA
Keizerslaan 7
1000 Brussel
Tel. 02 515 41 11
Fax 02 514 11 06
Website: www.rva.be.

Registratieformulier voor "Subsidieleidraad On Line"

Wenst u gratis geïnformeerd te worden over wijzigingen en nieuwe maatregelen dan biedt "Subsidieleidraad On Line" de mogelijkheid om per e-mail verwittigd te worden wanneer één van de brochures op de website wordt geactualiseerd. Deze e-mail zal tevens een korte toelichting bevatten van de gewijzigde of nieuwe steunmaatregel.

Duid aan voor welke brochures u van deze gratis service wenst te genieten?

- U heeft startersplannen
- U investeert - kleine en middelgrote ondernemingen*
- U investeert - grote ondernemingen*
- U denkt innovatief
- U werft aan of zoekt steun voor opleidingen
- U heeft internationale ambities
- U werkt energie- en milieubewust

* De onderverdeling van de brochures gebeurt op basis van de Europese definitie van KMO die in de meeste steunmaatregelen wordt gehanteerd. Om als KMO te worden gedefinieerd dient men aan volgende voorwaarden te voldoen:

- minder dan 250 werknemers tewerkstellen;
- ofwel een jaarmzet realiseren van maximum € 50 miljoen, ofwel een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;

Bij de toepassing van deze criteria wordt rekening gehouden met eventuele partner- en verbonden ondernemingen van het betrokken bedrijf. Hierdoor zullen gegevens van gelieerde bedrijven opgeteld moeten worden.

Een onderneming die één van deze criteria overschrijdt, wordt beschouwd als grote onderneming.

Bedrijfsgegevens

Firmanaam: .....

Activiteit (NACE-code indien mogelijk): .....

Ondernemingsnummer: .....

Mevrouw/de heer: .....

Functie: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Gemeente: .....

Tel.: .....

Fax: .....

E-mail: .....

Website: .....

Terug te sturen naar:

Gelieve deze informatie per fax of per e-mail over te maken aan het Agentschap Ondernemen van uw provincie:

Agentschap Ondernemen Antwerpen
Wouter Verhaverbeke
Fax 03 260 87 07
E-mail: wouter.verhaverbeke@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Oost-Vlaanderen
Birgit De Ridder
Fax 09 267 40 60
E-mail: birgit.deridder@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Vlaams-Brabant
Cynthia Stinckens
Fax 016 31 10 51
E-mail: cynthia.stinckens@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen Limburg
Luc Royackers
Alexandra Fidlers
Fax 011 29 20 01
E-mail: luc.royackers@agentschapondernemen.be
E-mail: alexandra.fidlers@agentschapondernemen.be

Agentschap Ondernemen West-Vlaanderen
Veronique Demets
Fax 050 32 50 01
E-mail: veronique.demets@agentschapondernemen.be